BUDAPEST, 1942. SZEPTEMBER 23. — II. ÉVFOLYAM 39. SZÁM.

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

Ára 20 filler

SZTALINGRÁDI SZÁM

HONVÉDEINK

HONVÉD GÉPÁGYUS FÉLSZAKASZ
erős elhárító tűzben kilő egy szovjet-bunkert
(Varsányi százados rajza.)

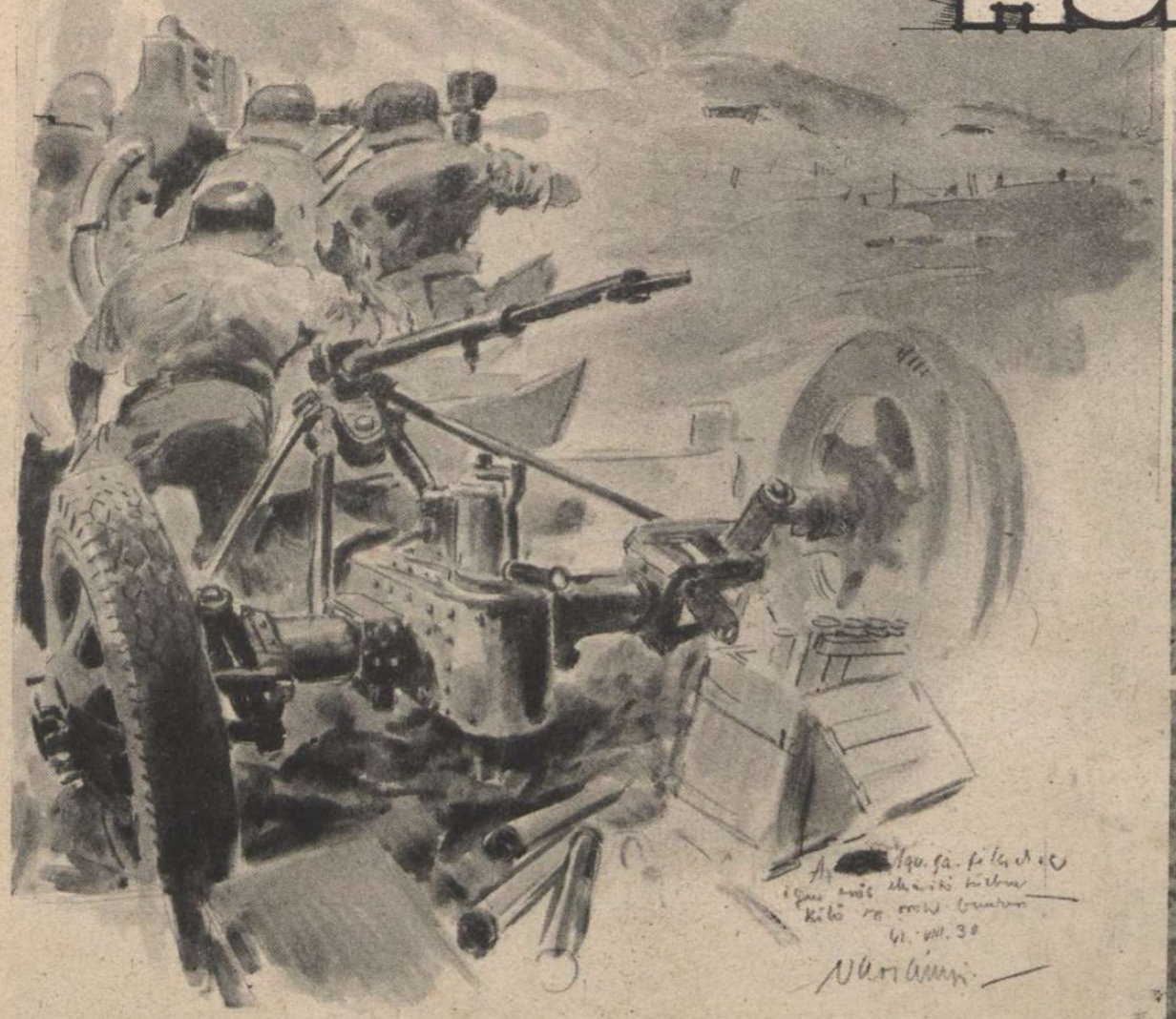

HONVÉDEINK LÁNGSZÓRÓS TÁMADÁSA A DON-MENTI HARCOKBAN

A TÜZELŐÁLLÁS
Golyószóróval, kézifegyverrel és kézigránátokkal várja a szovjettámadást a honvéd

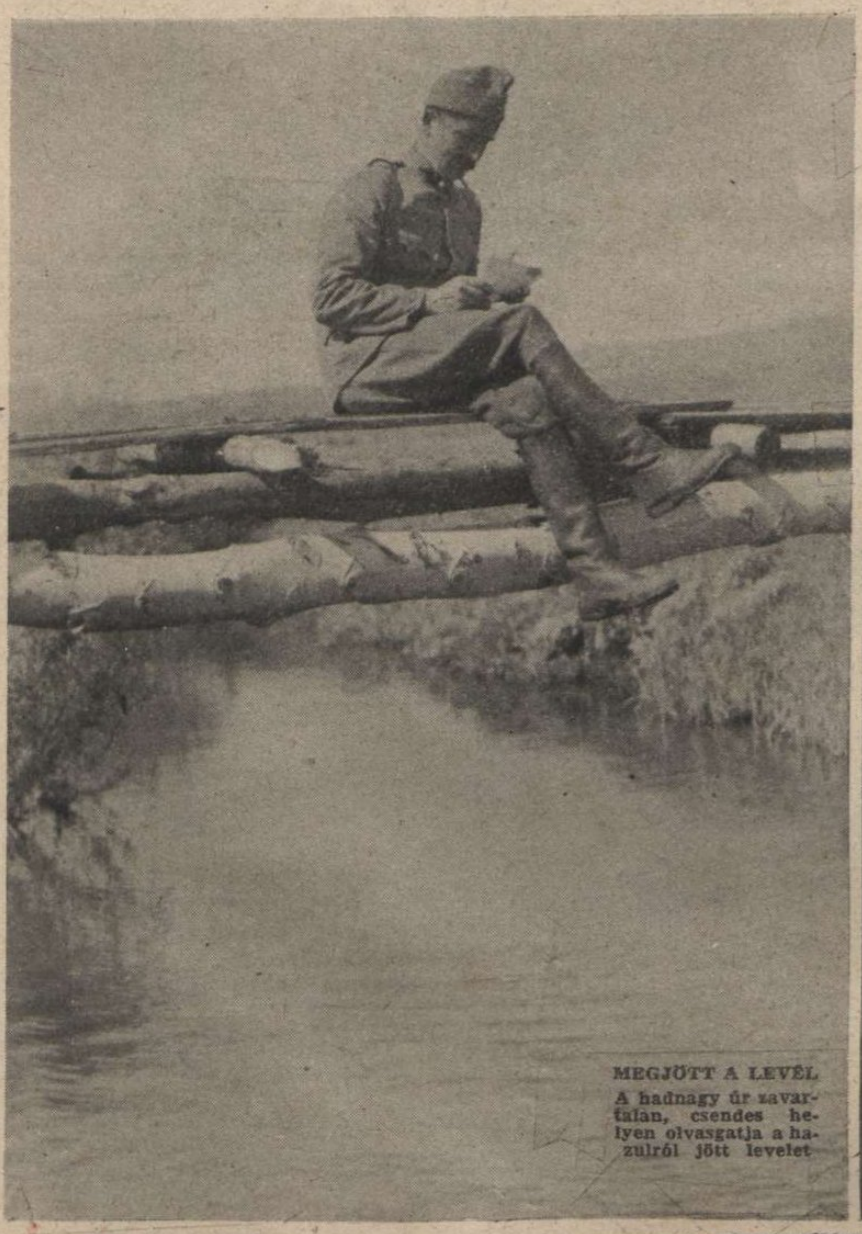

ÖREG, SEBESÜLT FOGOLY
Fején kötés, amit már a honvédorvos tett fel, arca fáradt, megkínzott: ilyen a szörnyű harc után fogságbakerült szovjetkatona

MEGJÖTT A LEVÉL
A hadnagy úr zavartalan, csendes helyen olvasgatja a hazulról jött levelet

A SZOVJETFRONT KITÜNTETETT MAGYAR HŐSEI:

VADON LAJOS
százados, Lovagkereszt a Hadiszalagon a Kardokkal

ENGI SÁNDOR
főhadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

SZIKLAY LÁSZLÓ
főhadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

KISS JÓZSEF
hadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

ABONYI FERENC
törzsőrmester, Magyar Ezüst Érdemérem Hadiszalagon

TURI IMRE
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

PINTÉR MIHÁLY
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

HARCA

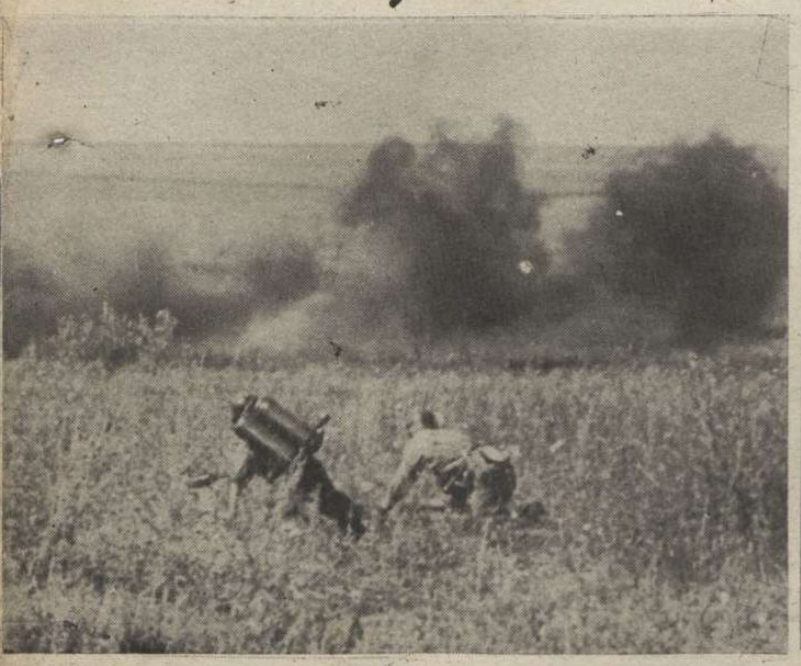

A SZOVJETFRONT BOZÓTOS DOMBJAIN . . .
A huszárszázad parancsnoka körülnéz a frontszakaszán

Katonai kitüntetések

Az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a *magyar kis ezüst vitézségi érmet* kapták:

Gera János honv., Barta Sándor honv., Fehér István honv., Sárik Gyula honv., Kárpáti János honv., Molnár Sándor hdp. őrm., Sinka Antal szkv. c. őrm., Herbert László szkv., Laczkó János szkv., Czabai Ferenc szkv., Debreceni Béni őrv. c. szkv., Füsti Molnár László karp. c. tiz., Szőllősi Lajos őrv., Havasi Gábor őrv., Szatmári Gábor őrv.. Szabó Sándor őrv., Lengyel József őrv., Réti Ferenc őrv., Lakatos Béla honv., c. őrv., Tőke Sándor honv., Rusz János honv., Csernyik Mihály honv., Szabó Mátyás honv., Kozma Sándor honv., Zsemberi Ernő honv., Cseh Lajos c. tőrm., Csapó Béla c. tőrm., Zuna Edgár hdp. őrm., Orbán József őrm., Rajnai Béla őrm., Molnár Béla őrm., Mészáros Géza c. őrm., Jobban Ferenc c. őrm., Deme János c. őrm., Székely Sándor c. őrm., Molnár Jenő szkv., Lőcsei Andor szkv., János István szkv., Gercsényi József szkv., Lőrinc Imre szkv., Szücs Dániel szkv., vitéz Szoó Lajos hdp, tiz., c. őrm., Nemeslaky Zoltán c. őrm., Tóth Gyula őrm., Szabó József c. tiz., Dinnyés János c. tiz., Szulyovszky Tibor hdp. őrm., Damnichky Ernő szkv., Piri Imre szkv., Szanya János c. őrm., Timsa Izidor honv., Göncz János honv., Kondits Sándor honv., Nagy Ferenc honv., Tóbi Sándor c. szkv., Nagy Lajos szkv., Keizinger László tiz., Sándor Géza őrv., Petres Imre hdp. őrm., Lőrinc János c. őrm., Hatós János őrv., Pál Márton honv., Kocsis Kálmán honv., c. őrv., Károlyi István honv., őrv., Kovács Kálmán honv., Papp Gyula honv., Nász Lajos őrv., c. tiz., Strupka Sándor őrv., c. tiz., Törő Balogh Imre őrv., c. tiz., Sisa Márton tiz., Ivádis István tiz., Molnár József tiz., Brhlik István tiz., Turcsányi Béla c. őrv., Tóth Péter honv., Dananaj Ferenc honv., Bajzáth András honv., Lukács Pál honv., Farkas Lénárd honv., Dudás Sándor honv., Torkos Imre honv., Papp Lajos honv., Kovács Emil őrv., c. tiz., Greges Ádám honv., Estók Ferenc őrv., Vizvári Sándor hdp. őrm., Gerhát József tiz., c. szkv., Pintér András tiz., c. szkv., vitéz Szórád Ferenc tiz., c. szkv., Kóczián János tiz., c. szkv., Erdélyi István tiz., Nagy Ferenc tiz., Halász János tiz., Boros Sándor tiz., Sándor János tiz., Balogh Béla őrv., c. tiz., Marton Vilmos őrv., c. tiz., Lajos Imre őrv., c. tiz., Szaldót István őrv., Kun Mihály őrv., Holop Ferenc őrv., Marx János őrv., Kutak Vilmos őrv., Polyák Ferenc honv., c. őrv., Patgyera Ferenc honv., c. őrv., Borka Gyula honv., c. őrv., Oravecz Ferenc honv., c. őrv., Halász István honv., c. őrv., Pápes József honv., c. őrv., Mészáros Márton honv., Csákvári József honv., Varkulik Imre honv., Langó Imre honv., Erős János honv., Hatyina Ferenc honv., Sabók Boldizsár honv., Zsolnai Lajos honv.. Bodrovodszky Ferenc honv., Gábris József honv., Blaga II. Kelemen honv., Nebehaj József honv., Haris József honv., Benefi István honv., Fodor József honv., Guzmann Vilmos honv., Jezsó József honv., Kiss Ferenc honv., Szerémi Sándor honv., Nagy Imre I. honv., Vigh Imre honv., Sidó Rezső hdp. őrm., Kálóczi József őrm., Kővári Zoltán c. őrm., Gotthárd András c. őrm., Nemes Dénes szkv., Németh Dezső szkv., Vida József szkv., Gősi Ferenc szkv., Riez Imre c. szkv., Tölgyesi Lajos tiz., Majos Pál tiz., Takács József tiz., Kovács Lajos c. tiz., Fehér László c. tiz., Lucskai István őrv., Bejczi József c. őrv., Lendvai Lajos c. őrv., Váci István honv., Katarig János honv., Gódor Vince honv., Kürthy Zsigmond honv., Csémi József honv., Benke Albert honv., Vida László honv.

(Folytatjuk.)

NAGYMOSÁS A DON VIZÉBEN
Egy kis szünet a harcban: honvédeink nagymosást rendeznek

A DRÓTSÖVÉNY ELŐTT
Hajításnyira a szovjetcsapat fészke; a honvéd előrekúszott a drótsövényig és onnan dobja át a kézigránátot

A ROHAMSZAKASZPARNCSNOK
(Varsányi százados rajza.)

A SZOVJETFRONT MAGYAR HŐSI HALOTTJAI:

VITÉZ FARAGHO ISTVÁN
hadnagy, a Don melletti harcokban hősi halált halt 1942. augusztus 23-án

IFJ. VÁRKONYI ELEMÉR
hadapród őrmester. Hősi halált halt 1942. augusztus 25-én

HORECZKI JÓZSEF
szakaszvezető Hősi halált halt 1942. május 16-án

VITÉZ BÉLDY ALAJOS
az Ifjúság Országos Vezetője hazaérkezett Budapestre. Vitéz Béldy Alajos, mint Magyarország képviselője vett részt a bécsi ifjúsági kongresszuson, ahol 14 nemzet elhatározásából megalakították az Európai Ifjúsági Szövetséget. A Szövetség katonai előképzést végző bizottságának vitéz Béldy Alajos lett az elnöke.

HITLER AJÁNDÉKA,
a hárommotoros sebesültszállító repülőgép, melyet Kállay Miklósnénak, a miniszterelnök feleségének küldött. A hárommotoros Ju. 52. mintájú, szürkére, alul szürkéskékre festett gépben 12 ágyat helyeztek el és szükség esetén légi útja alatt kisebb műtétet is el lehet végezni benne.

MAGYAR KÉPHÍRADÓ

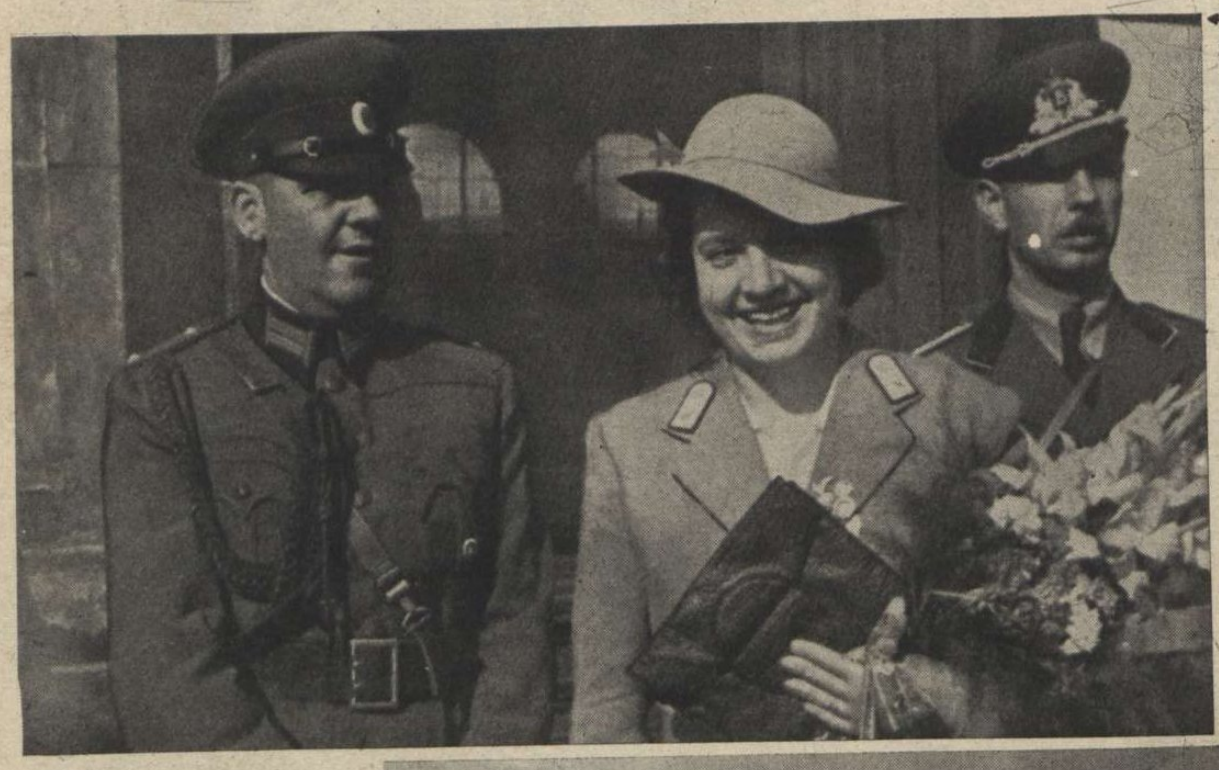

KRUUM KAZAROFF, a bolgár ifjúság vezetőhelyettese és **TSCHEKLAROVA**, a bolgár női ifjúsági vezető, akik az Ifjúság Országos Vezetőjének vendégeként néhány napot Budapesten töltöttek.

WALTER EMIL,
a külügyminisztérium sajtóosztályának új helyettes vezetője.

HAZAFELÉ AZ ŐSZI SZÁNTÁS UTÁN.

HÉTRŐL HÉTRE

Winston Churchill

az egekig feldícsérte a szovjetet s ez alkalommal idézzük nehány éves írását az angol államférfiúnak a következőkben: „Az elmúlott 25 év folyamán, nálam nagyobb ellensége nem volt a kommunizmusnak. Semmit sem vonok vissza abból, amit mondottam. A világtörténelem összes zsarnokságaiból a bolseviki zsarnokság a legrosszabb, a legrombolóbb és leginkább lealacsonyító. Őrültség azt állítani, hogy a német militarizmus rosszabb, mint a bolsevizmus. Az orosz nép nyomora leírhatatlan s félelmetesebb, mint bármelyik cár uralma alatt. A bolsevisták tettei megszégyenítik a kőkorszak emberét és a középafrikai hottentottákat. Dúsgazdag földeken éhezik az orosz nép, mert a bolseviki elmélet a 20. századból, elképzelhetetlen barbárságba hajtotta: férgek rágják, ragályok pusztítják s a reménye is meghalt az orosznak. Ezt a szörnyű katasztrófát, a leginkább zsidó, hivatásos forradalmárok bandája zúdította az orosz népre, kipróbálni a kommunista tételeket, amelyeket minálunk is szabadon hirdetnek. A szavakat átültették a valóságba s megöltek mindenkit, aki ellenük szegült. Ördögi kegyetlenséggel dolgoztak, százezreket kínoztak halálra s mégis vannak emberek, akik minálunk is ilyen uralomra vágynak. Hová lett Anglia régi szelleme? Egy tizede a bolsevizmus mérgének halálba dermesztené Angliát! Olyan a bolsevizmus, mint a rák: az egészséges szervezet szétmarcangolásából él. A kígyóból nem lesz háziállat, a kobrát nem lehet simogatni s ezért mondom: „A bolsevistákkal nem lehet szerződést kötni!...“ Így írt Churchill, nem is olyan régen. Vajjon eszébe jutott, — amikor hősöknek dícsérte a vörös rablókat?...

Zilahy Lajos

akinek budai villáját a szovjetbomba szétrombolta, meglepő, hosszú röpirással fordult a magyar társadalomhoz, amelyben bejelentette, hogy közjegyzői okirattal a magyar királyi kincstárnak adományozza villáját, összes ingó és ingatlan vagyonát s könyveinek és vállalatainak jövedelmét, hogy abból a magyar állam megteremtse a Kitűnőek Iskoláját, — természetesen azon elvek alapján, amelyek Zilahy Lajos régebben felvetett gonaolata körül kialakultak. A megajándékozott állam köteles volna felállítani az iskolát, de ha nem tenné meg, azt már most „dúrva hálátlanságnak“ minősíti Zilahy Lajos s ebben az esetben visszaperelné az ajándékot. Egyéb hiba, hogy Zilahy Lajos, gyermekének öröklési jogát az államra hárítja... Az ajándék ingatlan részének komoly, megmaradó értéke, 150—200.000 pengő lehet, a szerzői jogokból származó jövedelem azonban — ha azt az állam kezeli és nem az érdekelt, — elenyésző csekélységgé zsugorodik össze. De mondjuk nagylelkűen, hogy 250.000 pengős ajándékot kapna a kincstár, amellyel megfosztana perelhető módon egy 10 éves gyereket, apai örökségétől. Mire kötelezi az államot ez a csekély összeg? Legalább 500.000 pengős építkezésre és évi 100.000 pengő állandó kiadásra, — Zilahy Lajos előírásai szerint... A magyar kultúrpolitika jónak, vagy rossznak minősíthet egy intézményt, de nem tarthat fent egy meghatározott irányú és szellemű iskolát csak azért, mert valaki a létesítésére pénzt, telket ajándékozott! A magunk részéről például, teljesen elhibázottnak tartjuk a Kitűnőek Iskolájának gondolatát, mert nem akarunk a születési előjogok helyett bizonyítványos előjogokat teremteni! A kiváló tehetségek tanuljanak csak együtt társaikkal, szokják meg a közösséget s az állam gondoskodjék arról, hogy rendkívüli képességeiket minden iskolafajtában tovább fejleszthessék. A magyar kultúrpolitika vigyázzon a tehetségekre, adja meg a továbbfejlődés lehetőségeit a legjobbaknak, könnyítse meg a szakiskolák elvégzését, jutalmazza a kitűnőségeket pályájuk egyengetésével, építse ki a képességvizsgálat országos szervezetét, de ne gyüjtsön telepre 30—40 ifjút a 15 millióból, avval a lehetetlen, korlátolt és tudománytalan kifogással, hogy ezek a magyarság patentirozott kitűnőségei. Zilahy Lajos sem végezte el a Kitűnőek Iskoláját, miért akar hát másokat, fiatal, igérő életeket, evvel az előre dicsekvő névvel, — megrontani?...

Nagy kár

hogy Zilahy Lajos, elfogadhatatlan ajándékozási okiratához, elképesztően személyes, családi és emberi vallomásokat kanyarított, amelyeknek teljességét senki emberfia nem tudja ellenőrizni. Nem nagy dolog az Magyarországon, hogy valaki szegényen nőtt fel s nem szégyen, hogy valaki biztosítási ügynök is volt. Édes-keveset tud Zilahy Lajos a nyomorúságról, ha elhiszi önmagának, hogy ő 32 éves koráig „koldusszegény“ volt... Ez a költői túlzás nevetséges és a koldusok sértegetése. Egyenesen káros azonban, messze túl az ízléstelenségen, házassági történetének feltárása s az a hamis általánosítás, amelyet az egyéni tragédiából származtat s nemzeti betegségnek állít be. Kiteregeti Zilahy Lajos a világ elé, — à 10 fillérért, — hogy felesége katolikus, ő maga református s ebből a különbségből kifolyóan, feleségének rohamai voltak s „rohamai közben féktelen gyűlölet csapott ki belőle“ a férj felé, akiben viszont „hideg kegyetlenség lett úrrá...“ A Zilahy-házaspárnak gyereke született, akit 48 óra alatt úgy reformátusnak, mint katolikusnak megkereszteltek... Ezért azután egyke következett... Zilahy még leányokat szeretett volna, de a felesége „kifosztva érezte magát“ s Zilahy tudta, hogy „nem kaphat tőle több gyermeket...“ A családi élet ilyen ismertetése után, Zilahy a katolikus-református kérdésről elmélkedik s a következőket írja: „Nem tudtam, hogy e két szó mögött, a magyar élet roppant és félelmetes szakadéka tátong, némán és ijesztően süllyedve el a családi életbe. Gyilkosabban, mint a zsidókérdés, amit állandóan szellő és világosság ért s amit kikiáltottak és elorditottak az emberek. Ez a másik fülledten, levegő nélkül, némán és összeszorított foggal lapult a mélyben...“ Zilahy Lajosnak, a katolikus-református ellentét gyilkosabb, mint a zsidókérdés! Százszor és ezerszer hazug ez az infámis állítás! És ez a repesztés, ez a szörnyű vád volt minden zsidó álma, amióta ezt a reakciós, kultúridegen fajtát Magyarországon megrendszabályozták! A zsidó érdeke bomlasztani, lazítani a magyart, a fajkérdés, a vallási kérdés, — minden gyöngítő kérdés felvetésével. Zilahy vádlevele hamis! Zilahy a maga egyéni bajait, ismeretlen idegállapotát, egyoldalúan beállított és a piacokra vitt családi életét felhasználta a katolikus-református kérdés oktalan elmérgesítésére, — à 10 filléres ponyvában. Ezt „ajándékozta“ Zilahy Lajos a nemzetnek s nem a villáját, amelyről tudja, hogy a feltételekkel együtt, a magyar királyi kincstár, — nem fogadhatja el!

A lakásinség

fővárosi okairól és következményeiről érdekes tanulmányt közöl az Új Világ utolsó száma. Kimutatja az értekezés, hogy a súlyos lakáshiány máris a házasságkötések számának csökkenésében mutatja meg káros szociális hatását. A lakásinség háborús okait súlyosbítja az a tény, hogy vidékről igen sok zsidó költözik fel Budapestre, hogy itt az elrejtő emberrengetegbe várja ki jövőjének alakulását... A belső idegenforgalom fellendülését ez a zsidó vándorlás magyarázza meg. Budapesten a zsidók sokkal nagyobb kényelemben laktak és laknak ma is, mint a keresztények. A nagylakások felében zsidófajúak a lakók! A zsidóság Magyarországon teljes személy- és vagyanbiztonságot élvez s ezt az európai kiváltságot — a Új Világ véleménye szerint, — meghálálhatná avval, hogy a mai nehéz időkben önként lemond lakáskényelmének túlzottan magas fokáról s a megüresedő lakrészeket átengedi a lakásinség enyhítésére. „Ehelyett azonban az történik, hogy a fővárosi zsidóság egy része élénken résztvesz a lakásinség kimélyítésében azáltal, hogy vidéki rokonságát látja fizető vendégként otthonában, látszat-alkalmazásokkal igazolja, hogy azokat egzisztenciális szálak kötik ide és ezenfelül „átutazó szobákkal“ is napokra és órákra kiadott szobákkal is elvonja a lakószobák egy részét. Így most, az új év elején ott tartunk, hogy a megnagyobbodott ország tanulnivágyó ifjúsága vagy egyáltalában nem jut bútorozott szobához, vagy pedig csak méregdrágán, a lapok hirdetései pedig hasábokon át ajánlják a rövid időre szóló szoba bérleteket...“ Az Új Világ azt ajánlja, hogy fektessék fel a zsidó lakások kataszterét s kötelezzék a zsidókat arra, hogy legalább az 5 szobásnál nagyobb lakásokban költözködjenek valamivel szerosabbra

Heti zs-krónika:

Pollák Adolf 1 évet, Sátor Endre ügyvéd 1 év és 8 hónapot kapott fajgyalázásért, amiből nyilvánvaló, hogy a bűn következmény ma már nem — sátoros ünnep... Holländer Istvánt Kecskeméten letartóztatták fajgyalázásért, de még nem ítélték el. Ilyen az átmeneti vigasz... Rand Adolf, Friedmann Juan és Kopp Zoltán külföldi zsidók, beszivárogtak Magyarországba s hamis papirokkal lapultak, református álcázásban, amíg el nem fogták őket. Eredmény 4 és 5 hónap. Egyszer hopp, — de máskor Koppnak ülni kell... Róth Adolf és Salamon Ignác szatmári zsidókat bőrdrágításért és megvesztegetési kisérletért letartóztatták. Nem élhettek — halmozás nélkül?.. Keller Ignác is halmozott, árút és foglalkozást. Felhajtókkal kötött üzletszerűen, nagyban, lóversenyfogadásokat s közben kereskedett, de eltúlozta a házi raktárt. Rengeteg kávéja, teája, szappana és 70 kiló császárhúsa volt, „saját használatra“, mert, ahogy mondotta, „sokáig tart a háború és szeretjól élni... A jó élet most már biztos: letartóztatták. Berger Józsefné budapesti háztulajdonosnőt 1 havi fogházra ítélték nemzetgyalázásért. A gyűjtésért haragudott s ki tiltakozzék az irgalmasság szava ellen, ha nem egy pesti zsidó háztulajdonosnő?.. Kassán felgöngyölítették a pályaudvaron a zsidó fekete piacot. Sok ezer ember számára való élelmiszer került elő. Csak éppen nem a keresztényeknek szánták a kufárok... Portugáliában az Accao című lap hevesen kikelt a zsidó élelmiszeruzsora ellen. „Barátsággal befogadtuk őket s szemtelenül összelopják a portugál nép vagyonát. Ki velük...“ Szóval a portugálok sem tisztelik már a — jogegyenlőséget?... Jeruzsálemből jelenti az angol sajtó, hogy egy 26 éves zsidó Haifában öngyilkosságot követett el, mert nem vált be katonának a sorozásnál. Az omnibuszelé vetette magát... Csodálatos eset, mert a zsidó sorozási bizottság jelentése szerint, összesen 1870 személy jelentkezett katonának s ebből 1248 volt „tauglich“... Ilyen mérsékelt volt a tolongás. Engedelmet kérünk annak a 26 éves öngyilkos izraelitának dolgában, — de talán ebben az egy esetben, az omnibusz vetette magát a kivágott zsidó rekrutára. Mert ilyen eset is van Jeruzsálem körül, különösen, — ha arab vezet...

VILÁG ÚJSÁG

MARSEILLE FŐHADNAGY MEGLÁTOGATTA MESSERSCHMIDT TANÁRT
a híres Me-jelzésű gépek konstruktőrjét. Marseille főhadnagy most kapta meg a tölgyfalombokkal és brilliánsokkal díszített vaskeresztet, a 125. ellenséges repülőgép lelövésének elismeréséül.

HAZATÉRTEK NÉMET HADIFOGSÁGBÓL A DIEPPE-I FRANCIA KATONÁK
A Dieppe-i sikertelen angolszász partraszállási kísérlet során a francia lakosság bebizonyította németbarát érzését. Hitler vezér és kancellár ennek a barátságos magatartásnak elismeréséül megengedte, hogy a Dieppe-i és környéki francia katonák hazatérjenek a német hadifogságból. Képünk a hazatérők fogadtatásán készült a Serqueux-i pályaudvaron

LAVAL FRANCIA MINISZTERELNÖK
De Brinon-nal a híres „Pavillon Sevigné" előtt. Laval a hét folyamán a leghatározottabban visszautasította az angolszász hatalmak beavatkozását a franciaországi zsidók kitelepítésének kérdésében

GALBIATI OLASZ VEZÉRKARI FŐNÖK
németországi látogatása során Münchenbe érkezik, ahol Lutze SA-vezető fogadta. Képünk a pályaudvar előtt készült

FARUK EGYIPTOMI KIRÁLY,
aki kairói jelentés szerint váratlanul súlyosan megbetegedett

AZ EURÓPAI IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG
megalakulásakor a résztvevő 14 nemzet ifjúsági képviselői zászlóikkal felvonulnak a bécsi Hitler-Jugend székháza előtt, ahol a szövetség alakuló ülését tartotta

TUKA SZLOVÁK MINISZTERELNÖK
a szovjetfronton tett látogatása során egy ukrajnai asszonnyal beszélget a bolsevizmus letűnt világáról

(Müncheni képtávirat.)

Madagaszkár – a könnyű zsákmány

MADAGASZKÁRI BENNSZÜLÖTTEK
Sokféle törzs, kevert emberfajta él a hatalmas szigeten, de javarészük kulturképes, tanulékony és jóindulatú

VÁSÁR A MAJUNGAI KIKÖTŐBEN
A békés bennszülöttek gazdát cserélnek, — de nem lesz jobb dolguk . . .

Churchillnek Kairóban ajánlották a délafrikai angol politikusok, Madagaszkár kockázatmentes megszállását, Afrika keleti partjainak „biztosítása" érdekében. A világ harmadik legnagyobb szigetén, az anyaországtól elvágott, maroknyi francia védőrség, katonailag lehetetlen helyzetbe került s rövid, heves védekezés után visszavonult a sziget belsejébe. Az angolok elfoglalták **Maevatanana** városát s innen vonulnak fel a főváros, **Tananarivo** ellen. **Majunga** kikötőjét is megszállották az angolok s kétségtelennek látszik, hogy az 592.000 négyzetkilométeres sziget, egyelőre angol kézre kerül. **Amerika** jóelőre hozzájárult a kényelmes foglaláshoz s evvel jövendő érdekeit biztosította s igényeit jelentette be az afrikai partvidék uralmának megosztásához . . . **Franciaország** tehetetlenül nézi a rablóhadjáratot s elkerülni iparkodik a végső háborús következményeket. **Churchill jól választott.** Madagaszkárban megoldható az a feladat, amely **Dieppe** és **Tobruk** partjain lehetetlenségnek bizonyult, viszont igaz, hogy **Madagaszkárban nem lehet második frontot nyitni, — Szovietoroszországa megnyugtatására . . .**

FIANARANCSOA
katolikus székesegyháza. A madagaszkári őslakosság nagy része buzgó keresztény

BENNSZÜLÖTT-NEGYED
Maevatanana városában. Nehéz küzdelem s heves harc után foglalták el az angolok a kikötőt és a várost

TANANARIVO,
Madagaszkár fővárosa. Az ökörfogat és a kerékpár jelzi a szélsőséges forgalmi forradalmat a bennszülöttek között

A FRANCIA KORMÁNYZÓ
lakóháza Tananarivo európai negyedében

RAFFIA-FÁK MADAGASZKÁR SZIGETÉN
A raffia-kivitel nagy üzlet volt a háború előtt

Hajókaravánok

Az angolszászok tengeri uralmának legfélelmetesebb ellensége a német tengeralattjáró és a légi haderő. A Szovjetoroszországnak megígért hadiszállítmányok hatalmas része elpusztul a nyílt óceánon, vagy az északi sarkkör tengerrészén, mielőtt még az erősen biztosított hajókaravánok elérhetnék a murmanszki kikötőt. Az elmúlott héten az Atlanti Óceán északi részén, egyetlen karavánból 19 hajót, 122.000 tonnát, 2 rombolót s 1 korvettet süllyesztettek el a német tengeralattjárók és 6 hajót súlyosan megtorpedóztak. **A hét végeredménye: összesen 81 hajót süllyesztettek el 520.500 bruttóregisztertonna össztartalommal.** Ezek között a vasárnapi jelentés egymagában 25 hajó, összesen 177.000 tonna elsüllyesztéséről számol be; ez a karaván is angliai kikötőből indult szovjetkikötő felé. Az elmenekülő hajókat hosszútávú zuhanóbombázók támadják a szovjetkikötőkig s megakadályozzák a vörös hadsereg ellátását új harckocsikkal, lövegekkel és repülőgépekkel. **Ez a harc a világháború egyik legdicsőségesebb és legfontosabb fejezete, mert az angolszász hajózás megbénítása, a győzelem és a béke előfeltétele.**

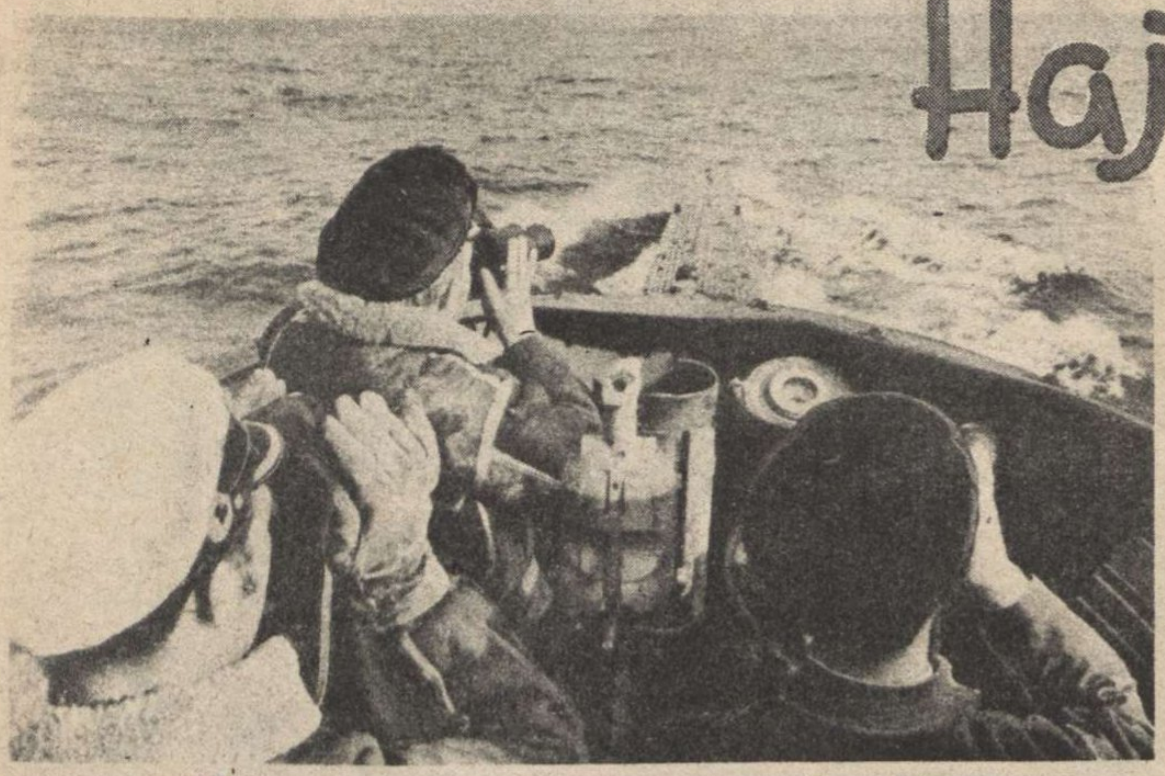

1. FÜSTOSZLOP A LÁTHATÁRON!
A tengeralattjáron pillanatok alatt megelevenedik az élet Parancsszavak süvöltenek, készenlétbe helyezkedik mindenki s a távcsövek buzgón kémlelik a közeledő ellenséget

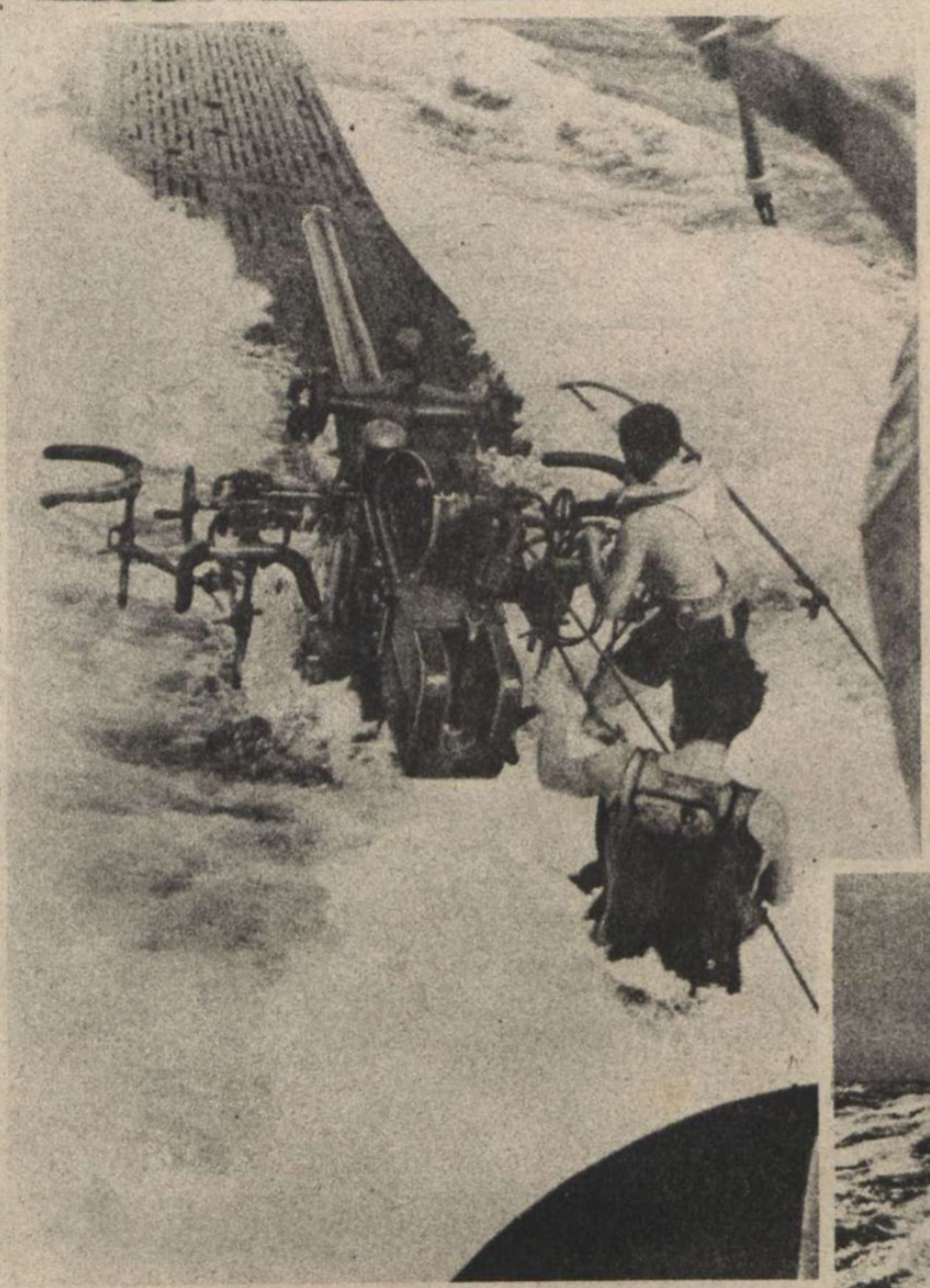

2. HATALMAS SZÁLLÍTÓHAJÓ
került lőtávolba. Viharos a tenger, átcsapnak a hullámok a búvárnaszádon, de a gyakorlott, edzett tengerészek bámulatos gyorsasággal tüzelnek az ellenséges hajóra

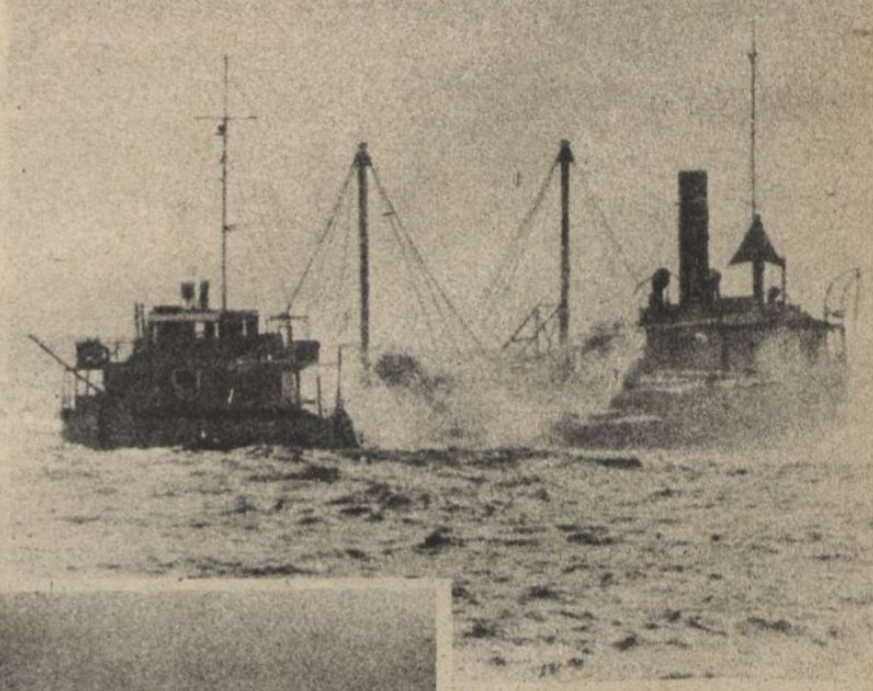

3. KÖZÉPEN TALÁLJA A BECSAPÓDÓ GRÁNÁT AZ ANGOL HAJÓT
Lövés, lövés után éri s néhány perc mulva a gőzös a tenger martaléka lesz. Menekül, aki tud . . .

4. DEREGLYÉN,
csónakon eveznek a hajótörött angolok a német tengeralattjáró felé. Élelmet, orvosságot kapnak a hosszú útra, amíg felfedezi őket az ellenség vagy a jóbarát, mert a tengeralattjáróra nem férnek fel

5. KÉT TENGERALATTJÁRÓ
tör előre a viharos tengeren az angol karaván megtámadására

6.
A HALÁL ÚTJA!
Így halad a kilőtt torpedó a víz mélyén, a célbavett hajó felé . . . A felszínen bugyborékos csík támad a torpedó nyomában, de ezt már nem látják a kiszemelt gőzösön . . .

pusztulása az Atlanti óceánon

7. ELÉRTE A TORPEDÓ
az angol karaván. Tartályhajóba vágott s égig csap a fekete füstoszlop...

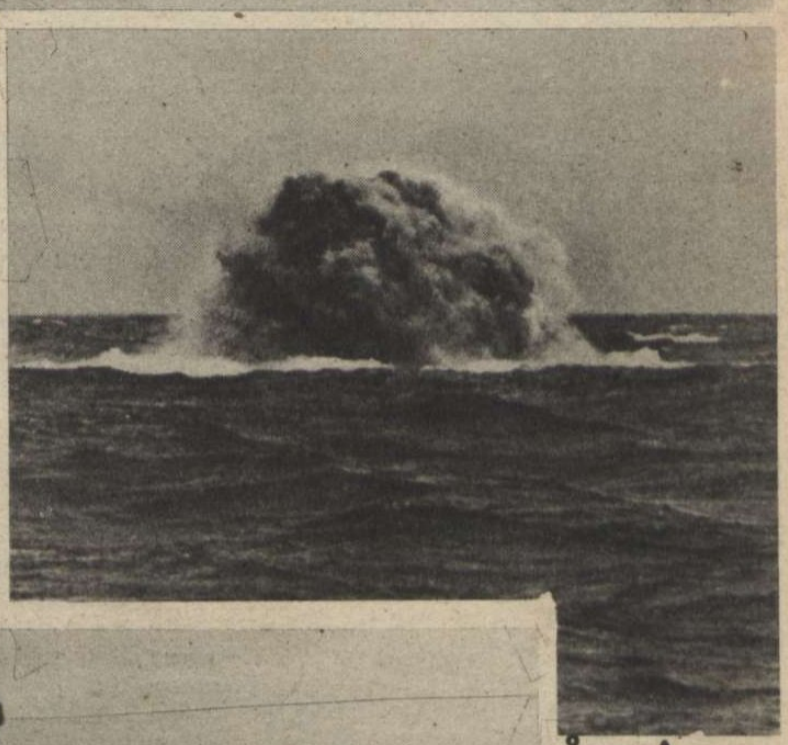

8. PUSZTULNAK AZ ÓRIÁS GŐZÖSÖK
s az életben maradt angol matrózok elcsónakáznak a győztes német tengeralattjáró előtt...

9.
A KERESKEDELMI
hajók védelmére siető angol tengeralattjáró-vadászok vízibombát dobnak a lemerült német búvárnaszád után, de

10. ... NINCS SEMMI BAJ.
Biztonságos helyen, újra a felszínre emelkedik a tengeralattjáró s folytatja az ellenség üldözését

11.
A MURMANSZK FELÉ KÖZELEDŐ,
megmaradt angol hajóra pedig lecsap a német harcirepülő s légitorpedót dob reá. Szünettelen a harc s nincs nyugalom a győzelemig!

12.
RÖVID ÉJJELI PIHENŐ
a tengeralattjárón. Alattuk a torpedók sokasága, de édes az álom a halálos harcok és a nehéz munka után...

GÉPPUSKÁS ŐRSZEM A VOLGA PARTJAN
A szovjet legjobb csapatait áldozta fel a Volga vonalának védelmére s elvesztette a véres csatát

SZTALINGRÁD BOMBÁZÁSA
Baloldalon a nagy pályaudvar ég s a középső részén a páncélemez-gyár. Füst és szitáló eső borítja a várost. A Volga keleti partján géppuskák, ágyúk és politikai biztosok akadályozzák meg Sztalingrád védőrségének menekülését. Így biztosították Moszkva urai, saját seregeik pusztulását . . .

PÁNCÉLGRÁNÁTOSOK VÁRJÁK A SZOVJET ELLENROHAMOT

A CSATÁK CSATÁJA SZTALINGRÁDNÁL

A regényírók, akik dús képzelőerővel előre megírták a jövendő óriás technikai háborúját, bizony nem hitték el, hogy az emberi idegrendszer olyan bámulatos rugalmassággal tudja elviselni az anyagcsaták pokoli borzalmait, mint ahogy ebben a háborúban bebizonyosodott . . . Késő korok megemlékeznek majd napjainkról s elbírálják a világtörténelmi döntést, hideg, szenvtelen tárgyilagossággal, **de a hősiséget, a harcok katonai csodáját, az önfeláldozásnak és a halálmegvetésnek felülmúlhatatlan példáit, a tudomány sem tagadhatja meg soha!**

Sztalingrád körül s a 30 kilométer hosszú iparváros feldúlt utcáin, az európai sors döntő erői ütköztek meg élet — halál harcban. Szimbolum ez a roppant csata s legyőzése lépésről-lépésre a Moszkvából felépített világforradalmi szolgaságnak és veszedelemnek. Az elvakult Európa megengedte 25 esztendeig a vörös felkészülést a keresztény és nemzeti kulturák tönkretételére s a láza-

A STUKÁK „MEGDOLGOZZÁK" A SZOVJET SZTALINGRÁDI ÁLLÁSAIT
A rendszeres légi bombázás segítette előre a végső győzelem hősét, a gyalogságot

JU 88-AS zuhanóbombázók a sztalingrádi front fölött

A VOLGA SZTALINGRÁD FÖLÖTT
A vörös hadsereg kétségbeesett erőfeszítéssel próbálta meg visszafoglalni a keskeny partvidéki területet, de minden támadását véresen visszaverték. A Volga keleti partjáról, az utolsó napokban már válogatás nélkül lőtték a vörösök a saját csapataikat is . . .

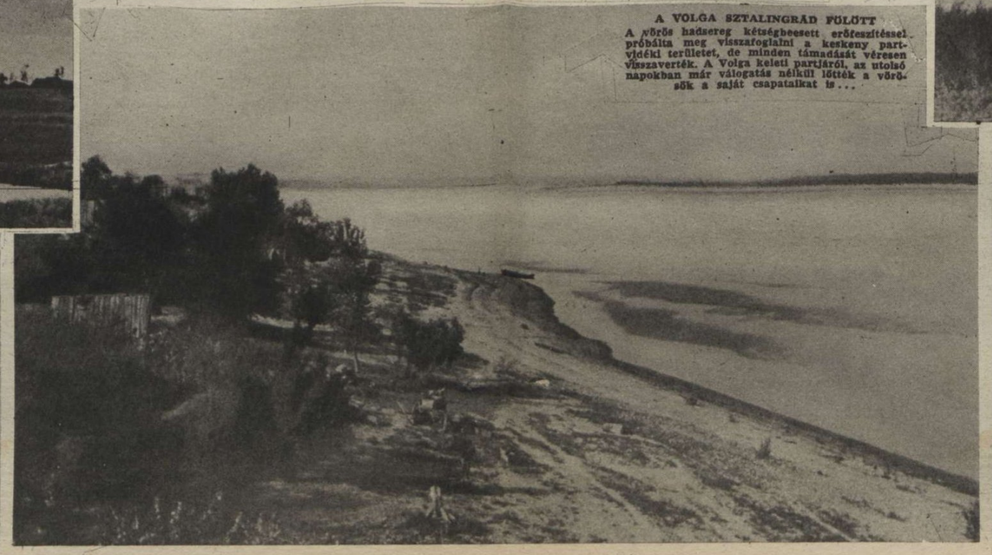

ÁGYÚSOROK ONTJÁK A TÜZET SZTALINGRÁD BELSŐ, VÉDELMI ÖVEZETÉRE

TISZTOGATÓ MUNKA
a Volga árterében . . .

AZ ELSŐ PILLANTÁS SZTALINGRÁDRA

A messzelátón át feltűnnek az első házsorok és az útközetre felsorakozott harckocsik

AKIK MEGÁLLÍTJÁK A SZOVJETPÁNCÉLOSOK ROHAMÁT

Terjengő füst- és porfelhőben csak úgy a közepébe lőnek a tüzérek a közelgő vörös harckocsiknak s kézigránáttal küzdenek tovább, ha kell...

A SZTALINGRÁDI VASÚTVONALON

dás szellemének páncélba öltöztetett vad hordáit most egyetlen, óriás hadjáratban kell leverni, szabad életünk biztosítására...

„Sztalingrád sorsa már eldőlt, csak a harc még nem fejeződött be teljesen", — ez a berlini vélemény fejezi ki a dicső katonai eredményeket, amelyekre a végső jelentés harsonája zendít győzelmi dalt. Az utolsó, nagy felvonás azonban, csak **következménye** a tengelyhatalmak feltartóztathatatlan előretörésének, a megmutatott **magasabbrendűség** diadalának száz csatában, amíg a vörös hadsereg **Kharkov és Rosztov térségéből, Sztalingrád falai alá szorult...**

Az irgalmatlanul következetes, soha meg nem torpanó német térnyerés a lényege és meghatározója a sztalin-

AZ UTOLSÓ NAPOK ZIVATARAI ELPOSVÁNYOSÍTOTTÁK A TEREPET

Valóságos tavak keletkeztek a mélyedésekben, de a sár, a pocsolya, a víz, nem tudta feltartóztatni a rohamot

A SZTALINGRÁDI DOMBOLDALAK

minden kis hajlását kihasználják a németek, az előretolt parancsnokságok munkájának biztosítására, a sűrű és szakadatlan tüzérségi tűz ellen

OLDALBIZTOSÍTÓ GÉPPUSKAFÉSZKEK A SZTALINGRÁDOT URALÓ MAGASLATOKON

Kívülről és belülről egyidőben verték rohamra a vörös hadosztályokat, áttörni az ostromgyűrűt. A vörös áradatot a halál csöndesítette el...

GÉPPUSKÁSOK KÖZELHARCBAN
Minden méternyi területért halálos harc zajlott

NÉMET HARCI REPÜLŐ

grádi csatának. Timosenko összeszedte minden elitcsapatát, összpontosította legjobb páncélos és légi erejét s a **vörös terror** ördögi művészetbe torzult véres kegyetlensége eltorlaszolta a hátrálás útjait a szovjetseregek elől, — **de nem tudta megállítani az ostromlók rohamát.**

A **volgai főváros** körül acélfalat, betonárkot, halálra parancsolt emibersövényt húzott a vörös hadvezetőség. Minden egyes feltűnő német katonára **ágyúval lőttek,** acélesö hullott a támadókra, aknamezők védték a vörösöket, aknavetők, géppuskák, bombázógépek szórták a halált, és mégis visszaszorították az elkeseredetten védekező szovjethadakat s **betörtek Sztalingrádba, északon, délen és nyugaton!**

FÖLDERÍTŐ PÁNCÉLOS KOCSI a VOLGA PARTJÁN
Sztalingrádtól északra, egy nap alatt törték át a németek az erős szovjetállásokat s a Volga elérésével két részre szakították a szovjet haderőt

NÉMET HARCKOCSI ELŐNYOMULÁSA NEHÉZ ELLENSÉGES TŰZBEN

A VÁROSRA TÖRŐ PÁNCÉLOS NÉGYZET EGYIK OLDALA
Ék helyett négyzetben vonulnak fel a harckocsik, hogy minden oldaltámadást visszaverhessenek

A PÁNCÉLOSOK SZÁZAI LÁNCBETŰKET ÍRNAK A POROS UTAKRA...

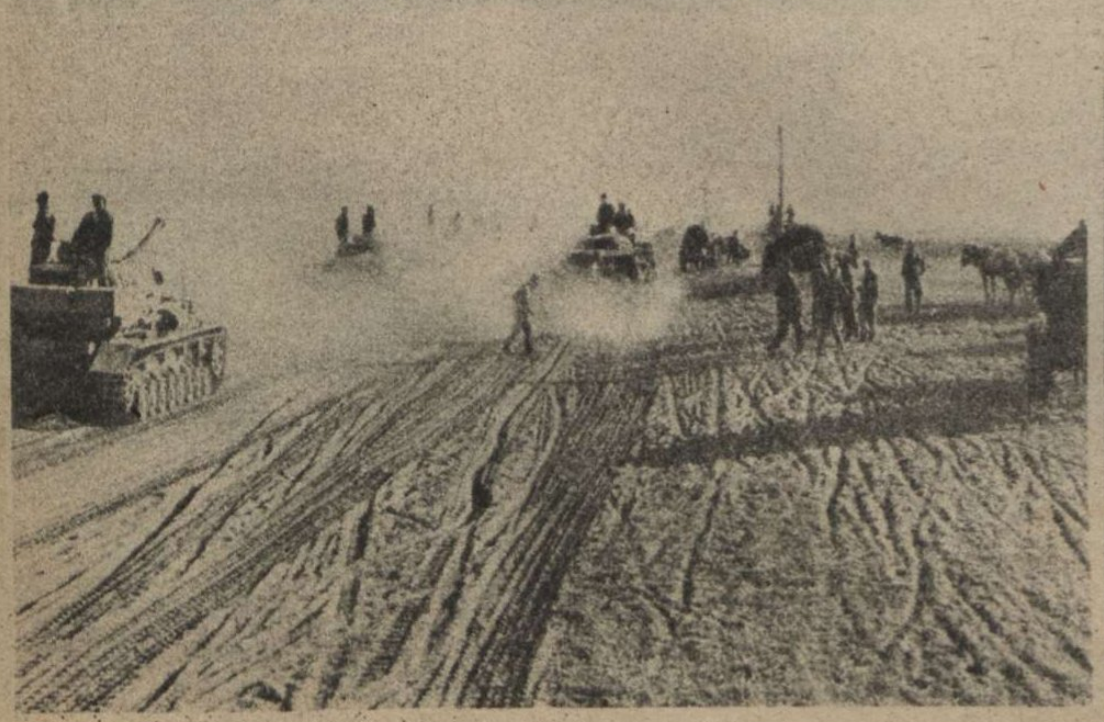

AZ UTOLSÓ MAGASLATON SZTALINGRÁD ELŐTT

A dombtetőn egymást érik a robbanások s a füstfelhők fasornak látszanak, pedig sivárán kopár ez a terület . . .

A KATLANCSATA SZÉLÉN

A lelőtt szovjet repülőgépek roncsai borítják a földet

TIMOSENKO „UTÁNPÓTLÁSA"

Sztalingrád közelében. Az összes vasúti vonalakon szétzúzott vonatok hevernek . . . →

Nappal 45 fokos forróság, éjjel már fagy; egyik nap veszett szárazság, másnap felhőszakadás, por és mocsár, kibirhatatlan hőség és hideg váltakozik az örökös harcban . . . Sztalingrád közepén a német acélék behatolt a Volgáig, **a vörös védőhadsereg két részre szakadt** s megkezdődött az utolsó utcai harc. Minden ház bunker. Minden háztömb drótsövényes külön erőd. Harckocsik dübörögnek az utcákon. Monitorok égnek a Volgán. Lőszerraktárak robbannak, gyárkémények dőlnek le fülsiketítő robajjal. Rohamcsapatok szaggatják le darabonként a vörös ellenállási fészkeket. Páncélgránátosok, utászegységek végeznek a kiserődökkel. Zuhanóbombázók és csatarepülőgépek nyitnak utat a rohamozóknak. **Égő romhalmaz a város, de kézitusa folyik minden talpalatnyi földért. A vér áradata, az okta-**

UTÁNPÓTLÁS LÉGI ÚTON A VOLGA PARTJÁN

Az arcvonalat kiszélesítő gyorscsapatokhoz, egyes helyeken még csak repülőgépekkel lehet eljuttatni az élelmet és a lőszert. Kis ejtőernyőkkel engedik le az ellátmányt az előretolt állásokba . . .

ELFOGLALT

szovjet kompállás a Volgán. A német zuhanóbombázók szétrombolták az átszállításra várakozó vörös harckocsikat

EGY ELINTÉZETT

szovjet légvédelmi üteg →

AKIK FELADTÁK A HASZONTALAN ELLENÁLLÁST
Sztalingrád szélén, futólépésben adják meg magukat a vizes árkokból felugráló vörös katonák. Nem bírták tovább a zuhanóbombázók ostromát ...

lan, vad és embertelen ellenállás dühe, a reménytelenség s az elkerülhetetlen pusztulás tompa sejtése, a vodka és a rekedthangú parancs, az utolsó emberig helyén tartja a vörös védőrséget. Hová is meneküljenek?... A Volgán túl szőlővel borított dombok integetnek, de a menekülőre géppuska kattog ... Nincs menekülés ... Egymásután hallgatnak el a géppuskák és a kézifegyverek, több és több romhalmazra s bombatölcsérre borul le a néma csend. Túl a füstölgő városon, északon és délen, a tehermentesítő támadások ágyútüze egyetlen földrengető morgásba omlik. Remeg a föld. A zápor sem tudja eloltani a sztalingrádi tüzeket. Rohamzaj hasogatja a levegőt. Sztalingrád, a végzet városa, halottan és áldozati lángok rőt fényénél várja a végítélet kihirdetését ...

A SEBESÜLTEK ELSZÁLLÍTÁSA AZ ARCVONAL MÖGÉ ...

ELFOGLALT SZOVJET FÖLDSÁNC
a sztalingrádi védővezetben. A vörös katonákat a nehéz tűzben még nem lehet elszállítani. A szovjetpolgárok tétovázkednek a napfényben ...

IGY SEGÍT A JÓ BAJTÁRS ...
A sebesült elszállítása a tűzvonalból a kötözőhelyre

LÁNGTENGER SZTALINGRÁD KÖRÜL
Vérvörös az ég és a föld, a világtörténelem legnagyobb csatatere táján ...

ELFOGLALT SZOVJET VÉDELMI VONAL
Sztalingrád erődövezetében. A német stukák bombái hatalmas tölcséreket vágtak a terepen, a T-alakú állás széleit pedig a támadásnál a lángszórók égették fehérre ...

ROMLÁS, PUSZTULÁS MINDENFELÉ
Lezuhant szovjet vadászgép a kiégett házak között

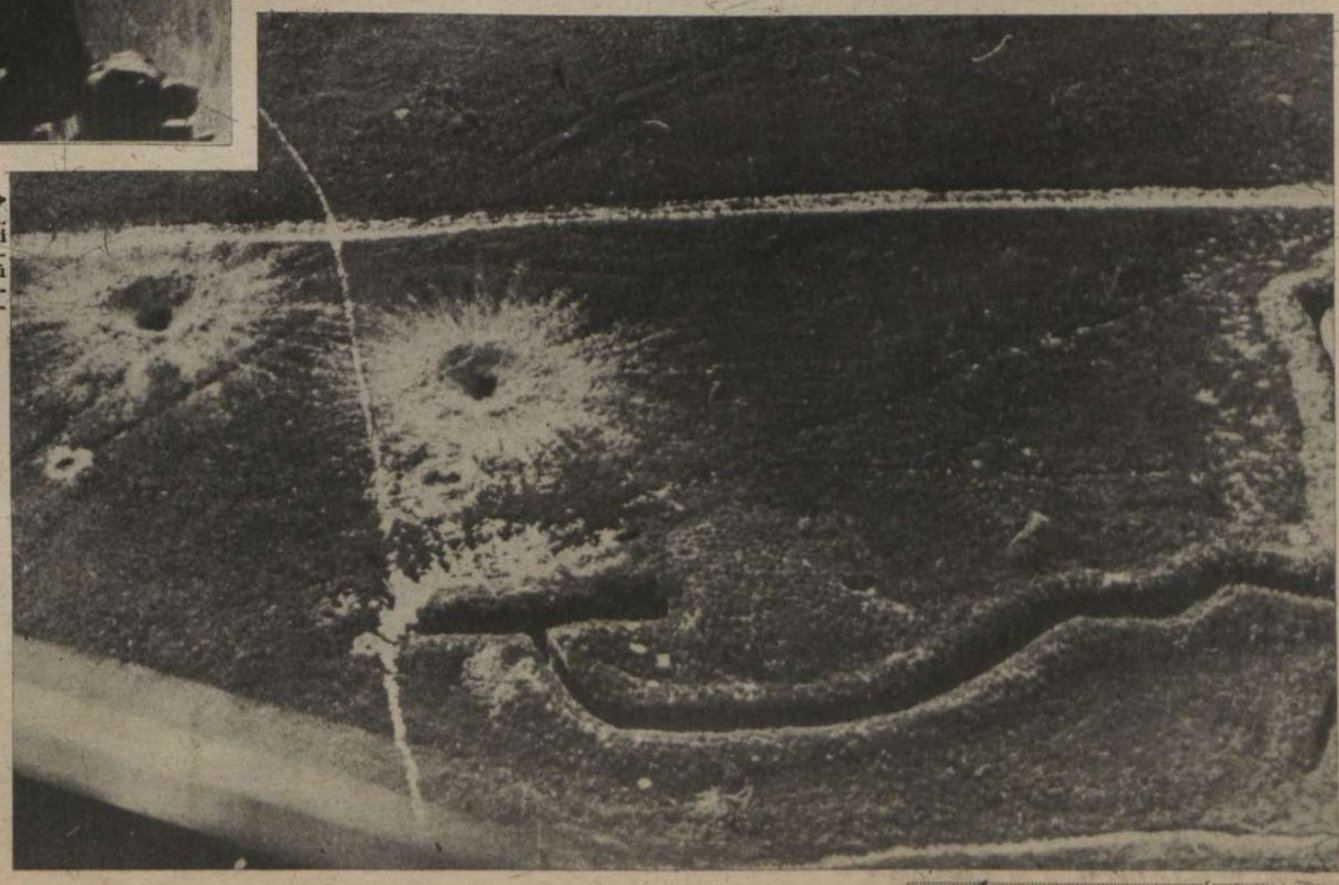

A NÉMET SÁTORTÁBOR SZTALINGRÁD ELŐTT
(A Magyar Futár rádióképe.)

A VORONYEZSI HÍDFŐ . . .
A vörösök vad ellentámadást indítottak Voronyezs ellen és sikertelen kísérletük során a város megmaradt részét is szétlőtték messzehordó ágyúikkal

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

A kishitűeknek csak egy kérdést vethetünk fel: — a Keleti hadszíntér gigászi csatáiban, 15 hónap alatt, mikor győzött a szovjet? . . . Épeszű katonai író sohasem tagadta a szovjet erejét s a százezrek kivégzésével bizonyított vörös terror és megfélemlítés hatalmát. A szovjet 190 millió, rémületben tartott emberrel és a világ mennyiségileg legnagyobb hadfelszerelésével indult a háborúba. Mialatt a népszövetségi sóhivatal bárgyú előkelőségei Genfben a leszerelésről vitatkoztak s meghívták a zöld asztalhoz *Litvinov-Finkelstein* elvtársat, kegyes és hazug beszédeket mondani a világbéke egyedül üdvözítő mivoltáról, Sztalin és a vörös hadsereg vezetősége lázasan felfegyverezte és kiképezte, a szovjet dőhej emberanyagát a bekövetkezhető eshetőségekre. *Lenin világforradalmi elmélete volt a vakon hitt útmutató.* Lenin kötetekben bizonyította be híveinek, hogy a tagadott szláv és a hirdetett kommunista zendülés világsikere holtbiztos, ha utódai ragaszkodnak az előre elkészített recepthez. Az első vörös cár tudta, hogy a páriskörnyéki „béke" tarthatatlan, tehát bekövetkezik az új megütközés a győzők és a legyőzöttek között. *„Ebbe a súlyos küzdelembe nem szabad beavatkozni"*, — hirdette Lenin. *Várni kell, amíg mindkét tábor kifullad s addig csak a forradalmat kell hirdetni mindenütt a politikai alvilágban s fel kell szerelni a vörös hadsereget. Az utolsó fordulóban azután hajrá!* . . . *Neki Európának! Nincs ellenség és jóbarát! Legázolni mindent! Azután lehet majd beszélgetni a világ új berendezéséről* . . . Lenin szellemi hagyatékát félőrült konoksággal őrizték s valósították meg a Kremlben s nem Sztalinékon múlt, hogy a vörös bábeli elgondolás tornya idő előtt összedőlt. *Az európai nacionalista gondolat hiúsította meg a szláv-kommunista tervet, amelyet a demokráciák sohsem tudtak volna komolyan megellenezni.*

A tengelyhatalmak katonai feladata mérhetetlenül nagy és hatalmas, de a megoldás is méltó a feladathoz. A szovjet egyetlen-egyszer sem tudott eddig komolyan visszavágni; veresége következetes volt, legjobb területeinek s gazdasági erőforrásainak elvesztéséig és nincs komolynak nevezhető jele annak, hogy a tengely seregei vesztenének győzelmi lendületükből. Az ellenséges propaganda régen felfedett zsidós fogással, *csodákat követel s időpontokat hirdet meg előre, hogy* utólag azt mondhassa: *ime még most sincsenek* az Uralnál, *még nem* foglalták el *Kujbisevet, még nem* verték le véglegesen a vörös haderőt . . . Ezek az okoskodó szólamok nem változtatják meg a győzelmek irányát s nem mentik meg Sztalin hadait a teljes vereségtől. *Az emberi élet lehető kímélete éppenúgy vastörvény a hadvezetésben, mint az elért győzelmek gyors kihasználása* . . .

A tengereken

ritka hetet ünnepelt meg a német haderő.

Öt különjelentés, összesen 520.500 tonna angolszász hajótér elsülyesztéséről számolt be 7 nap alatt, az amerikai partok közelében, az Atlanti óceánon és az afrikai vizeken! Hinni kell már a babonákban is, hogy mihelyst az angolszász vezérférfiak bejelentik a tengeralattjáró háború eredményének csökkenését, azonnal lélekzetet elállító eredmények cáfolják meg a biztatásnak szánt, de légből kapott hírverést. Az angolszászok a háború folyamán 22 millió tonna hajóteret veszítettek el, s az eredmények azt mutatják, hogy ellanyhulás helyett, a *német és az olasz tengeri hadviselés kiélesedésére számíthatunk.*

A szorongatott szovjet bíztatására az angolok *két újabb partraszállási kísérlettel csökkentették katonai hírnevüket.* A hét elején *Cherbourgtól* keletre próbáltak meg partraszállni, de a közelgő bárkát egyetlen telitalálat elsülyesztette, s véget vetett a siralmas kalandnak. *Az afrikai partokon Tobruk közelében keleti és nyugati irányban erős légitámadás után, éjjeli partraszállással próbálkoztak az angolok.* Ahogy az elfogott parancsokból kiderült, a terv kitűnő volt. A partratett csapatoknak valahol Tobruk háta mögött kellett volna találkozniok, hogy a város és a kikötő elfoglalásával biztosítsák az Alexandriából küldött hajóhad győzedelmes beúszását az öbölbe. Az olasz és a német parti védelem azonnal felgyujtott két angol hadihajót, s a partokon üldözőbe vette a szárazföldre tett kisebb angol egységeket. *A tobruki merényletnél a harcban és az üldözésben Anglia 3 cirkálót, 4 rombolót, 2 korvettet, több motoros torpedónaszádot és kisebb hajóegységet, 576 foglyot és igen sok halottat veszített.* Az angol győzelmi számlára írható viszont a teljesen kivilágított és vöröskeresztes jellel ellátott *Arno* olasz kórházhajó elsülyesztése, amelyet Tobruktól 40 mérföldnyire a nemzetközi jog súlyos megsértésével, egy torpedónaszád pusztított el . . .

Az olasz haditengerészet rohamegységei behatoltak Gibraltár kikötőjébe elsülyesztettek egy nagy gőzöst és 5 másik angol gőzöst súlyosan megrongáltak. A vakmerő vitézséggel végrehajtott tengeri roham a gibraltári öbölben rendezett nagy védőgyakorlat után történt, s éppen ezért az angolokat rendkívül érzékenyen érinti az elhárítás csúfos kudarca.

A Földközi tengerben a német tengeralattjárók 5 hajót, összesen 29,000 tonnát s a hét végén egy 1200 tonnás gőzöst és 4 szállító vitorlást sülyesztettek el.

Az angol légierők tovább folytatták a szovjet megnyugtatására zavaró berepüléseiket a megszállott területek és a Német Birodalom fölött, de a támadások hevessége nem áll arányban az angol

OLASZ AKADÁLYKOMBOLÓ-ALAKULAT
ellenséges tűzben az egyiptomi fronton

GRAF FŐHADNAGY,
aki 175-ik légigyőzelme után megkapta a tölgyfalombbal és brilliánsokkal díszített vaskeresztet. Csak az tudja megérteni ezt a hősiséget, aki 175 légicsata halálos veszedelmeit legalább képzeletben át tudja élni . . .!

OLASZ TORPEDÓNASZÁD
által eltalált szovjethajó a Fekete-tengeren

GYŐZELMI ZÁSZLÓ
lobog Taman kikötője fölött
(A Magyar Futár rádióképe.)

ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

A szovjetfronton

ígéretekkel. A csatorna partján német vadászalakulatok szeptember elseje és 14-ike között *93 angol gépet lőttek le.* A Rajna-Westfáliai terület ellen történt angol támadás során *37 angol bombázó pusztult el.*

A jegestengeri arcvonalon 3 nap alatt 43 gépet lőttek le a német vadászok, kizárólag angol és amerikai mintájú bombázókat és vadászgépeket. *Bréma és München* lakossága szenvedett a hét folyamán a tervszerűtlen angol légitámadásoktól. A nagy magasságban repülő gépek templomokat, kórházakat és műemlékeket romboltak meg, s a lakónegyedekben tettek kárt. Német bombázók és könnyű harcigépek éjjeli és nappali támadásokat hajtottak végre *Anglia déli és keleti városainak hadi célpontjai ellen. Boston súlyos bombázása nyomán óriás tüzek keletkeztek.*

Egyiptomban beállott az őszi idő, de a nagyobbarányú hadműveletek még nem indultak meg. Szeptember 1-e és 14-e között a légi párharcokban a német vadászok 109 ellenséges gépet lőttek le és 20 saját gépet veszítettek el. Az egyiptomi arcvonalon gépkocsi összevonásokat és utánpótlási vonalakat bombáz az olasz és a német légihaderő. Nagyobbszabású megütközésekről nem érkezett hír. Az elalameini frontszakaszon erősebb angol felderítő osztagokat vetettek vissza az olaszok.

A német katonai körök szerint az angolok nem használták ki az augusztusi és a szeptemberi kedvező lehetőségeket a légiharcok megerősítésére. *Érdekes, hogy augusztus havában 180 brit—amerikai bombázó pusztult el a megszállott területek és Németország fölött, legalább 1140 kiképzett repülővel és légiharcossal. Ez a szám aránytalanul magasabb mint augusztus havában, az angol légitámadások következtében meghalt német polgári egyének száma s éppen ezért már Angliában is idegesen írnak arról, hogy az éjjeli légitámadások eredménye nem éri meg a veszteségeket...*

kétségbeesett erőfeszítéssel zajlanak a tehermentesítő vörös támadások. A szovjet minden erejét a sztalingrádi tragédia elhárítására összpontosítja, s iparkodik elvonni a csapatokat a Volga partjáról. *Rzsev* körül óriási harcok dühöngtek, de a hatalmas vérveszteség után a hét végére ***elgyöngült a támadás.*** A ***volchovi szakaszon*** a ***Ladoga-tó*** körül ***és a Néva parton*** heves harcok dúlnak, de a félelmetes szovjet véráldozat állandóan eredménytelen marad. ***A szovjet az utóbbi napokban Voronyezsnél támad a leghevesebben.***

A doni arcvonalon német és magyar kötelékek sikeres támadó vállalkozást hajtottak végre, visszaverték az ismételt ellentámadásokat és megsemmisítettek 13 páncélost. A magyar csapatok lendületes ellentámadásukkal visszaverték a rohamozó vörösöket, felmorzsolták a támadó ellenséges harcicsoportokat, sok foglyot ejtettek és 24 páncélost pusztítottak el.

A magyar arcvonalon általában megélénkült a harci tevékenység. Az ellenség megkísérelte állásainak visszaszerzését, de minden támadása kudarcba fulladt. A honvédvezérkar főnökének jelentése szerint szeptember 12-e óta az ellenség ismételten támadásokat intéz a magyar arcvonal egyik előretolt szakasza ellen, de valamennyi támadását súlyos veszteségek mellett sikeresen visszaverték a honvédek. ***A harcok során az ellenség összesen 50, ezek között több legnehezebb harckocsit vesztett. A magyar légvédelmi tüzérség 23 szovjet repülőgépet semmisített meg, s a német és magyar repülőkötelékek légiharcban további 4 ellenséges repülőgépet lőttek le.*** A bolsevistákat ért kudarcok hatásaképpen a támadásokban pillanatnyilag ***az ellankadás jelei észlelhetők...*** A honvéd kötelékek a rohamok során a hagyományos magyar támadószellem ragyogó értékét bebizonyították. A szovjettámadások visszaverésében dicsőséges szerep jutott a honvéd páncélos erők lövészkötelékeinek. Vállalkozó készségükkel és bevált vitézséggel becsületet szereztek nevüknek. ***A kiskunsági honvédek a nagy előretörésben hervadhatatlan érdemeket szereztek.***

A kaukázusi arcvonalakon újabb német előretörésekről számolnak be a hadijelentések. *Novorosszijszktól* keletre fontos magaslati állásokat foglaltak el s a *Terek folyó* mentén áttörték az erős szovjetállásokat. ***A szovjetfronton szeptember 5-e és 15-e között 1215 vörös repülőgépet semmisítettek meg. A tengelyhatalmak légierejének vesztesége 87 gép volt.***

Mint egy hatalmas forgószínpadon, úgy játszódnak le a véres világrengető események a murmanszki kikötő és a kaukázusi hegyláncolatok között, s ennek a történelmi forgószínpadnak Sztalingrád a tengelye!

Minden támadás és harc Sztalingráddal van összefüggésben, s amikor ez a tengely megtörik, tökéletesen új helyzet áll elő a szovjetfronton. Megindul a katonai földrengés, beláthatatlan következményekkel, s a kaukázusi tér véglegesen leszakad az arcvonalról. Londonban és Washingtonban dermedten figyelnek a volgaparti égő város felé, amely a vörös cár nevét viseli.

Sztalingrád az európai háború gyujtópontja, Sztalingrád a szovjet remények temetője, Sztalingrád véres és kormos árnyék, a britek és az amerikaiak világhódító tervein, Sztalingrád lángja és füstje mardossa szét a demokrata-kommunista szövetséget! A moszkvai *Izvesztija* közölte a következő sorokat: „A németek úgy harcolnak, mint az eleven ördögök, s a halált úgy tekintik, mint nemlétező semmiséget...“ Moszkva zsidó újságírói az ördögökről nem beszélhetnek, de ijedt elismerésük, azt hirdeti a világnak, hogy *a halál megvetéséből az élet diadala virágzik ki, a tengelyhatalmak arcvonalán...*

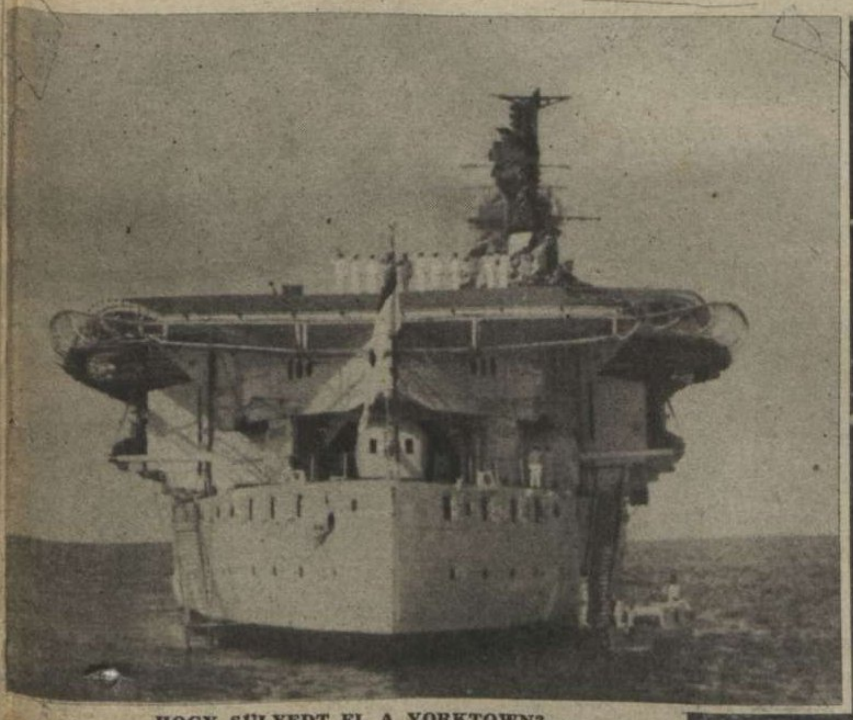

HOGY SÜLYEDT EL A YORKTOWN?
Eredeti japán képünk közepén a Yorktown repülőanyahajó vánszorog, amely a képen láthatóan, már legalább hat helyen kapott japán bombatalálatot s ezen felvétel után pillanatok alatt elsüllyedt. Halálos útja fölött a bombarobbanások füstcsomói gomolyognak... Körülötte a fehér csíkok elején, menekülnek a kísérő amerikai hajók... A Yorktown-nak 2000 főnyi személyzete volt!

A GIBRALTÁRI KIKÖTŐ
A modern technika minden csodájával féltékenyen őrzik az angolok s az olasz tengeri egységek mégis behatoltak a keskeny bejáratú öbölbe...

Tobruk és Gibraltár között

A Földközi-tengeren két súlyos vereség érte az angolokat a hét folyamán. Gibraltár féltékenyen őrzött kikötőjébe, vakmerő vitézséggel betörtek a titokzatos olasz tengeri rohamegységek s elsülyesztettek egy gőzöst és négy másikat olyan súlyosan megrongáltak, hogy elvesztésükkel számolni lehet.

Az angolok viszont Tobruknál partraszállást kíséreltek meg, amely félelmetes kudarcba fulladt. Az angol flotta 3 cirkáló, 4 romboló, 1 korvett és számos torpedónaszád elsülyedésével „úszta meg" a csúfos kudarcot és sérült hajóival elmenekült Alexandria felé... Az olasz-német haderő 576 foglyot, közöttük 34 tisztet szedett össze a tobruki partokon. **Sok az angol halott és sebesült.** Anglia új partraszállási kísérlet vereségével — **gazdagodott.** A Földközi-tenger vizein lehanyatlott az angol zászló...

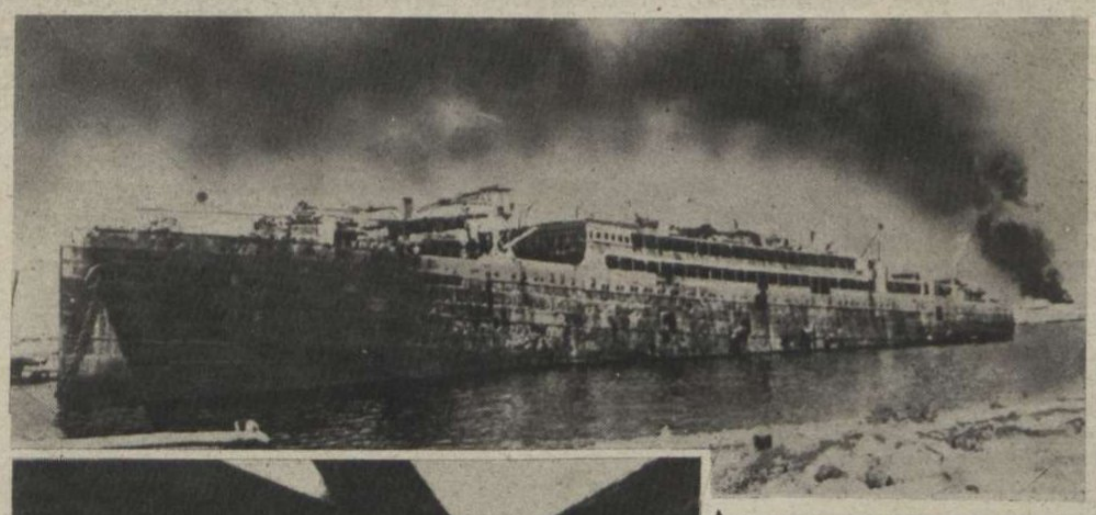

↑ PARTRA VONTATOTT, SÚLYOSAN MEGRONGÁLT ÉS ELFOGLALT ANGOL HAJÓ TOBRUK KIKÖTŐJÉBEN

A HÍRES OLASZ GYORSNASZÁD,
amely már annyi dicsőséget szerzett az olasz flottának...

← NÉMET HARCIGÉPEK ÜLDÖZIK
a Tobruktól menekülő angol hajókat

A TOBRUKI
rövid csata színhelyéről elszállítják a fogságba került angol katonákat

(A Magyar Futár rádióképe a nagy eseményről.)

10 Berlin C 3217 204 17/9 1845 =
Magyar Futar Postafiak 37 Budapest 2 Ungarn =

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(5)

— Én nem is akarom becsapni a fiatalurat. Dehogy akarom! Megfizetem én azt a kontót. A tehenem megellik karácsony után, tavaszra felnevelem a borjacskát, eladom a vásáron, majd fizetek addig.

— Jaj, jaj... Hogy higyjem én ezt, Pável gazda? Lássa, azt is elhittem, hogy karácsony előtt fizet, aztán most mi történt?

— Itt a zálog... Becsületes ember vagyok én.

— De a kamat! A kamat, Pável gazda! Mi hasznom nekem abból, ha a pénzem magánál hever még egy félesztendeig? Nem tudom forgatni a pénzemet. Jaj, Jaj... mennyi baj szakad rám, mennyi gondom van maguk miatt. Törjön le a kezem, ha én még egy korty pálinkát adok valakinek a faluban. Törjön le ez a két kezem. Sorvadjon el a lábam, ha még egyszer elmegyek italt venni, ha csak egy lépést is teszek utána...

Hogy nagyobb nyomatékot adjon a szavának, megragadja a nagy kék üveget és elindul vele a sarokba, a poharat pedig zsebébe rejti.

Nikolics Pável felnyikkan.

— Adjon még egyet! Csak egy pohárkával, fiatalúr...

Habozik, de végül mégis tölt neki.

— No, itt van ni... Ilyen bolond vagyok én. Kötöznivaló bolond vagyok...

— Jó ember vagy, pan... Én mondom, jó ember vagy... Hogy az Isten áldjon meg érte...

— Hát idehallgasson, Pável gazda. Én most valamit kitaláltam, hogy lássa maga, milyen ember vagyok én. Nem bánom, várok a kontóval. De a kamatot nem engedhetem el, mert én a kamatból élek. Holnap reggel vezesse el hozzám a tehenet, az úgyis az én zálogom, hiszen a passzusa itt van nálam. Igaz?

— Igaz, pan.

— No. Hát akkor mindegy, hogy magánál van, vagy nálam. Én nem bánom, tartom is. Rossz üzletet csinálok, lehet, de vállalom, mert én nagyon sajnálom magát. Szóval hozza el a tehenet, annak a haszna lesz az én kamatom, míg maga kifizeti a tartozását. Jó lesz így?

— Jó, jó... Mégis okos ember vagy... hk.... te pan...

— Aztán majd csinálunk egy írást, hogy husvétkor fizeti a kontót. Jó?

— Úgy lesz jó, ahogy te akarod, pan... Mert te derék ember vagy, ha zsidó is vagy... Én mondom, Nikolics Pável...

— Most már menjen maga haza, Pável gazda. Késő van, bezárom a boltot... De reggel a tehenet hozza ide nekem. Akkor jó emberek maradunk továbbra is.

A részeg rutént kituszkolja a raktárból, keresztül a bolton, ki az utcára, ahonnét a sarkig nyitott ajtón át hideg ömlik be sűrű párával, meg élesen metsző szél.

Egészen besötétedett, az égen magasan ragyognak a nagyszemű, hunyorgó csillagok és a tisztára sepert mennybolt közepén, mint egy felakasztott, óriás petróleumlámpás, sárga fénnyel ragyog a hold. Távol kutya ugat és a házakból tompán felelnek rá a tél elől behívott házőrző ebek, míg le nem csillapítják őket egy rugással gazdáik.

Elégedetten összedörzsöli tenyerét, utánanéz az imbolygó Pávelnek, aztán behúzza a kétszárnyú ajtót. Felakasztja a keresztvasat, ki próbálja, hogy rendben van-e a lakat, s visszasiet a raktárba. Most veszi csak észre, hogy éhes. Dél óta egy falat se volt a szájában, jól esne valami.

Frenkel Salamonnál, a fűrészesnél szokott enni, de későre jár az idő, régen megvacsoráztak azok, nem is várják. Ilyenkor már vissza is tért tőlük máskor. Benyul a heringes hordóba, kivesz egy halat és lassan majszolni kezdi.

Holnapra tehene lesz. Borjas tehén, mert ez a Nikolics Pável csakugyan nem hazudik, ez egy becsületes ember. Ha jól számolja, körülbelül negyven koronát érő pálinkát mért el neki, de ha a spirituszt veszi, annak az árát, akkor még annyit se. Egy borjas tehén... A Mayer, Mendelék híres Mayere pénzért vette az első tehenet... Hangtalanul nevet és érzi: mennyivel különb ember annál a szerencsés zsidónál, aki a felesége hozományából kezdte az üzletét. Harminchat koronája volt, mikor bejött az országba, — ma háza, hasas tehene, áruja, készpénze, jó kamatra kiadva. Alig több mint egy esztendő alatt, hiszen még csak december van. Az öreg Cziásnak akár vissza is adhatná az ötszázát, ha akarná. De minek? A kamatot kifizette érte, használja, míg lehet. Megforgatja és kihozza belőle a kamat tízszeresét.

Kezét a nadrág szárába törli és hozzáfog, hogy az ágyat megvesse.

— Az a buta Marusja azért ittmaradhatott volna... — jut eszébe egy pillanatra.

A gyertya fölé hajol, a gyámoltalan kis lángra ráfuj és sötétben vetkőzik. A kályha ajtajának három kerek szemén piros parázs ízzik ki, mintha figyelné az ágyba készülődő boltost. Megszokja a homályt és sokáig hever még a nyirkos dunna alatt a gerendákba kapaszkodott tekintettel. Szél futkároz a hegyoldalon, fütyörészve, s le-le rohan a házak közé is. Megragadja a tetőket, nyikorgatja a szarufákat és ökölléi dörömböl az ajtókon. Ennél a zajnál alszik el, hanyattfekve, akár otthon az apja és kis idő mulva ugyanúgy horkol, mint az öreg Brandstein Josua szokott.

II.

Jókedvűen érkezett haza Munkácsról, s alig várta, hogy megnézze a tehenet hátul, a félszerben, ahol helyet készített neki. A nagyhasú jószág vígan ropogtatta a kukoricaszárat, amit elébe vetett még reggel, mielőtt elment a fuvarossal, a keszeg kis Buxbaum Mojseval. Nem szándékozott sokáig tartani az állatot, hiszen bánni se tudott volna vele, ezért aztán kapott az alkalmon, hogy Mojse vállalta a tehén gondozását.

— Csak bízd rám, — lelkesedett, — vigyázok én arra. A tejért tartom tavaszig, még neked is adok belőle.

— Jó.

Tiszta ügy volt, nem kellet rajta sokat tünődni. Ahogy leszálltak a szekérről és Mojse a tántorgó, zörgőcsontú vén gebét bekötötte az istállóba, mindjárt elindultak megtekinteni az állatot.

— Szép tehén... — bólintott elismerően a fuvaros és körüljárta.

Sovány, gyorsbeszédű emberke volt Buxbaum Mojse, kissé élhetetlen fajta, mert semmire se vitte mostanáig, szegény ember maradt s már bizonyosan úgy is hal meg. Fuvarozgatott a parasztoknak is, ha kellett, s a hegyekből a fűrésztulajdonosokat hurcolászta be Munkácsra, ha sürgős volt nekik az út, s szaporította gyermekeit. Volt neki kereken tíz, mind hozzá hasonlóan apró és vékonycsontú. Fekete szakálla egész arcát benőtte, alig látszott ki szeme a torzonborz szőr közül.

— Hát akkor viselje gondát, Mojsele...

Eloldották a jószágot s az engedelmesen követte az apró zsidót, ki az udvarról.

Néhány paraszt ácsorgot a kocsma előt és jól megnézték őket.

— Nikolics Pável tehene, — bökte meg egy sötétarcú magas ember a szomszédját, — nézd csak!

— Az volt, csakugyan...

— Eladta?

— Zálogba adta az új boltosnak.

— No...

Legyintett az érdeklődő és elfordult a látványtól.

— Azt már Pável nem köti többet az óljába, bizonyos...

— Hasas...

— Hm...

— Jól jár vele. Ha pénzem lenne, látatlanban adnék érte kétszerannyit, mint amennyiben elvette tőle.

— Megérné...

Nem szokatlan látvány errefelé az olyan tehén, amelyiknek kötelét zsidó tartja. Tudja mindenki: milyen okból vezetik a jószágot a gazdája istállójából s borzongva gondolnak rá, hogy egyszer az ő állatukra is sor kerül majd. Olyan ez, mint a végzet, — nem kerülheti el az ember, csupán belenyugodhatik. Tőle idegen hatalmak szabják meg bekövetkezését.

Pável valahol a fűrészben volt ekkor már, a nyers-szagú fenyőrönköket emelgette és néha odafutott, ahol condráját és zsíros szőrtarisznyáját levetette. Kivette az üveget, amit jó szívvel teletöltött reggel az új boltos pálinkával, húzott egyet az italból és dolgozott tovább. Otthonra nem igen gondolt, a tarka tehénre se nagyon. Majd... Tavaszig még sok minden történhetik, kiváltja a zálogot.

Csak az asszony sirdogált egész nap. Többször is kiment az ólba, megnézte a tehén helyét a jászol mellett, ahol a gerendát fényesre koptatta nyakával és mindannyiszor könnyezett egy verset.

Juda, hogy elintézte tehene sorsát, a fekete noteszben keresztülhúzta Nikolics Pável kontóját.

Ez a tétel kiegyenlítődött...

NEGYEDIK FEJEZET.

Őfelsége, a király nevében...

Az ablakon tavaszi eső dobol, a termekben még a kályha melege terjeng álmosítón, s a folyosóról a zárt ajtókon át is beszűrődik a lárma. A padon, amelyről a barna festéket lekoptatták régen és alóla a meztelen fa úgy fehérlik ki, mint egy elgennyedt seb, a fal füstfoltjaira bámulva porontyát szoptatja egy asszony. Bocskoros lábát lóbálja s telt, fehér mellét bárgyú szemérmetlenséggel tárja ki a járókelők szeme elé. A földre telepedve, vászontarisznyájából óvatosan csipegetve, túrót és sárga kukoricalepényt eszik mellette egy torzsásszakállú ember. Csupa falusi rutén. Riadtak, némák, mintha tem-

plomban volnának, csak suttogva mernek egymáshoz szólni, de ha egy sietve elhaladó ügyvéd rájuk tekint, mindjárt elhallgatnak, bocsánatkérő arccal s magukba roskadva nézik tovább a nagy sárga ház nyüzsgését.

A szoptató asszonnyal épp úgy nem törődik senki, mint a túrót csipkedő öreg bácsival. Mint a megszállottak, járnak-kelnek a peres felek, ügyesbajos kereskedők, ügyvédek, tanuk, a vastag sárral borított kőkockákon. Lépteik zaja, hangos beszélgetésük, egyetlen, soha nem szűnő zsongássá olvad össze az épületben, amelynek termeiben az egyszerű, festett fenyőfaasztalok mellett naponta húszszor, harmincszor is elhangzik: „Őfelsége, a király nevében..." Az ablakmélyedésekben összehajolva, hogy szakálluk szinte egybefolyik, csillogószemű zsidók tárgyalnak. Nem keverednek össze a ruténekkel, egészen külön vonulnak. Suttogva hadarják a szavakat, kezüket terjengetik hozzá, bólogatnak, derekuk ütemesen mozog, mintha most is a zsinagógában volnának, s olykor egy-egy hangos zsargonszót kiáltanak el.

Néha ügyvédek lépnek hozzájuk, s azokkal páran elvonulnak, más ablakközbe, ahol duruzsolva beszélnek, szemüket jártatva, fejüket szüntelen kapkodva, mintha nem szeretnék, ha valaki meghallja, miről váltanak szót. Majdnem mind tanuk, vagy vádlottak, s vannak köztük, akik a hét minden napját itt töltik, a szombatot kivéve. Olyankor csak a ruténekegymásközti pöreit tárgyalják a bírák, a kocsmai verekedéseket, a tyúkok, fejszék eltünését, asszonyok civódását, csupa olyan ügyet, amelyben nincsen zsidó tanu. Szinte kong olyankor az ürességtől az igazság háza, hiányzanak a megszokott arcok, az otthonosan mozgó vendégek, akik talán üzleteiket is itt kötik, mint valami börzén. Reggeltől késő délutánig ácsorognak a folyosón, vagy üldögélnek a padokon, míg rájuk kerül a sor s ünnepélyes arccal, hunyorgó szemmel vallomást tehetnek, mindig kereket, pontosat, mintha megtanulták volna előre a szavakat.

Brandstein Juda is itt ült egy koratavaszi napon a folyosón, kicsit megilletődötten, majnem félénken. Kora reggel érkezett, még csak az altisztek jártak akkor a termekbe, fekete szeneskannákkal a kezükben, de azoknak is köszönt, s mindegyiktől megkérdezte, bocsánatkérő mosollyal, hogy jó helyen jár-e.

— Még soha nem voltam a törvény előtt, — bizonygatta, — nem tudom itt a járást.

A bírákat, akik aktákkal és táskákkal jöttek, felállva üdvözölte s találgatta, hogy vajjon melyik elé kerül az ő ügye. Később aztán Buxbaum Mojse. a fuvaros is megjött, ez a kis fürge emberke, aki úgy mozgott, akár a kéneső. Nevetgélt, nyitott szájjal, s fokhagymaszagot árasztott maga körül. Ideoda ugrált, mutatta, hogy nem kell itt félni, kacsintgatott Judára és megmondta a bírákról sorban: hogy hívják őket, milyen szigorúak, hogy kell nekik felelni.

— Csak te ne félj, — veregette vállát, lábujjhegyre ágaskodva. — Míg engem látsz, neked semmi bajod nem lehet. Olyan tiszta ügy ez, mint a nap az égen... Mindent megmondunk a bíróságnak, csak te ne félj, Brandstein Juda...

A többiek is megjöttek: az ügyvéd, bizonyos Grün Samu, a vén Oziás, s még másik három zsidó, akiket soha nem látott. Ágrulszakadt falusi emberek, nagy csizmában, derekukon átkötött kabátban s mosolyogva nézték Judát.

— No, rendben van minden, — mondta az ügyvéd. — Csak okosan viselkedni, Brandstein úr.

— Mért ne viselkedne okosan?

Oziás a patriarkák nyugalmával rázta meg szakállát, mintha rosszalná a kijelentést. Hogy viselkedhetik máskép egy jó üzletember a bíróság előtt, mint okosan?

Ebben az ügyben nem lehet másnak igazsága, csak Brandstein Judának. Az a paraszt kontót csinált nála, a kontót ki kell fizetni, ezt a törvény is így akarja. De hol van a törvény, amelyik az üzletembernek a pénzt is odaadja? No? A törvénnyel semmit se ér a boltos, ha az adósságot nem bírja behajtani. Arra való a zálog, ki tilthatja meg azt?

A többiek helyeslőn bólogattak és Juda is megnyugodott, hogy nem lesz semmi baj. Az ügyvéd elhozta a tanukat is, majd azoknak a szava eligazítja az ügyet. Fejenként öt koronát kell ugyan adni nekik, s fizetni az ebédjüket Smilovics Mendelnél, a bodegában, de megéri.

Buxbaum megrántotta a kabátja ujját és fejevel intett.

Nikolics Pável felesége fordult be a folyosó sarkán. Az özvegy, aki pereskedik vele a tehén miatt. Makacs, buta asszony, jobban tette volna, ha otthon ül és nem hallgat a szomszédokra, akik telebeszélték a fejét. A tehenet eladta, mikor megellette a borjút, igaz, de meddig várjon a pénzére? Azt a jószágot tartani is kellett, a takarmány pénzbe került, igazán egy fillért se adhatott vissza az árából a parasztnak. Eleget magyarázta neki, hogy a váltó nem tréfa, mikor az lejár, akkor fizetni kell.

Igen, így volt... Nikolics Pável váltót adott az adósságról, tanuk mondják majd el: Buxbaum Mojse és a három tisztességes, szavahihető zsidó, akik véletlenül ott voltak akkor az üzletben. A váltó nyolcvan koronáról szólt, a kamatokat még nem is számította...

Arról nem tehet, hogy a tehenet etetni kellett, a zálog elpusztult volna, ha nem gondozza, de ki rendeli vajjon: mindezt neki ingyen kötelessége cselekedni? Alig kapott a vásáron a tehénért annyit, amennyi a követelése volt, meg a költsége, ezt is tudja Buxbaum Mojse. Ó, tiszta ügy ez, tiszta és világos, mint a fénylő nap... Hogy a paraszt az erdőben felakasztotta magát? Hát arról is ő tehet? És ki tudja, miért tette? Az ital elvehette az eszét, összeveszhetett a feleségével, csinálhatott valamit a törvény ellen és félt, hogy bajba keveredik miatta... No? Ki tudja azt most már megmondani? Még tán emiatt is neki legyen baja? Nem elég, hogy a jósága ide juttatta a törvény elé, mert megsajnálta azt a szegény parasztot és kölcsön adott neki nyolcvan koronát?

— Brandstein Juda!

Az egyik ajtón kikiáltott a bajuszos altiszt s orra hegyére nyomott szemüvege fölött nézte: merről mozdul az idézett fél.

Bevonultak a terembe, ahol a melegben émelyítően keveredett már el az emberi izzadság szaga az esőn ázott bocskorok, condrák és halinákéval.

Az ügyvéd megmutatta a padot, ahová ülnie kellett.

Nem sokáig várakoztak, a bíróság bevonult és megkezdte a tárgyalást. Az asztal közepénél, a király képe alatt éppen, szemüveges, ősz úr ült, aki szeliden nézett rá és kérdezgetni kezdte: hogy hívják, hol született.

— Beregszászon, — felelte és hangja nyugodtan csengett.

Ha valaki nem hitte volna el, nyomban zsebébe nyúlhat és megmutathatja neki a pecsétes írást. Igen, ha az embernek olyan pártfogója van, mint az öreg Oziás, annak gyerekjáték mindenféle papír megszerzése s például azt is igazolni tudja, hogy kitanulta a vegyeskereskedést, inaskodott szabályszerűen Munkácson Groszmann Oziásnál, aki annak rendje és módja szerint felszabadította.

— Hát hogy volt az a tehénhistória? Mondja csak el szépen nekünk.

Mondta...

Olykor felpillantott a mennyezetre, ahol a sarkokban a magyar címer színei virítottak, vagy a kályhára irányozta tekintetét s folyékonyan beszélt Meg is sajnálhatta volna bárki, mert vajjon nem érdemli-e meg a szánalmat egy kezdő kereskedő, aki egész vagyonkáját odaadja egy ravasz iszákos parasztnak kölcsön és látja, hogy veszni indult a tőkéje?

— Mire kérte magától azt a sok pénzt Nikolics Pável?

— Honnan tudjam én azt, kéremszépen, nagyméltóságú bíróság? Kérte a nyolcvan koronát... Nekem volt véletlenül annyi pénzem, hát adtam neki. Azt nem kérdezhettem tőle, hogy mire kéri, mert ugye, nekem nem is volt ahoz semmi közöm... Kellett neki. Valamire kellett. Sajnáltam, mert egy szegény ember volt. Adtam neki. De ha én ezt tudom, hogy nekem még a törvénybe kell menni, dehogy adtam volna! Hát kellett ez nekem? Hogy engem még vádoljanak, amiért —

— No, várjunk csak! Mennyi kamatot számított?

— Én? Kamatot? Hogy tetszik gondolni ezt? Attól a szegény embertől dehogy vettem én kamatot! Gondoltam, boldoguljon... Az ember tegyen jót. Semmi kamatot nem kértem tőle, egy fillért se.

— Nikolicsné! Mit szól ehhez?

A kis szomorú asszony felállt és csak fejét ingatta.

— Nem tudom...

— Hát kért kamatot Brandstein Juda, vagy nem kért?

— Én azt nem tudom. Csak a tehenet vitte el. A szép tehenünket, a borjával együtt.

— Zálog volt, tekintetes törvény... Az zálog volt. És nem fizetett ennek az asszonynak az ura, pedig váltót adott. Majd a tanuk megmondják, hogy váltót adott nekem...

— Mire kellett a maga urának a nyolcvan korona?

— Folytatjuk. —

ÉG ÉS FÖLD KÖZÖTT*

Riadó! Hajnali két óra van, úgyszólván teljes sötétség. Hajnali ugrás lesz kötelékben, teljes felszereléssel. A gyakorlat tárgya egy híd birtokbavétele és megakadályozása annak, hogy az ellenség azt felrobbantsa. (Ezt a gyakorlatot derék ejtőernyőseink, a magyarok Istene jóvoltából, a valóságban, vérben és tűzben ismételték meg, amikor az újverbászi hidat kézbevették a Délvidék visszafoglalása alkalmával, Kiss Zoltán főhadnagy parancsnoksága alatt.)

Mindenki gyorsan készülődik. Rengeteg dolog van. Felöltözni, felszerelni saját magunkat, előkészíteni a ledobásra szánt anyagot, azt becsomagolni és a gépeken elhelyezni.

Nagy a sürgés-forgás a repülőtéren. A gépeket kitolják, feltöltik üzemanyaggal, ellenőrzik a műszereket, motorpróbát tartanak. Ezalatt az ejtőernyősök a fegyvereket, lőszert, élelmet és egyéb a harcban szükséges anyagokat csomagolják be. A parancsnokokat eligazításra hívják, ahol már készen van a „bevetés" terve.

A terv alapja a feladat, a térkép és az előző nap délutánján felvett légi fényképsorozat: a fénytérkép. Ez utóbbi annyiban jobb a térképnél, hogy a helyzetet a legutóbbi állapot szerint rögzíti, tehát sok minden hiányzik róla, ami a térképen rajta van, viszont sok minden új építmény, stb. van rajta, ami a térképről még hiányzik. Az eligazításon megállapítják a repülési magasságot, a kiugrás pontos helyét, a rádió forgalmi adatokat, tájékoztatnak a földi támadó részek helyzetéről és előreláthető előnyomulási irányukról és a legközelebb elérendő támadási céljukról.

Összeállítják a bevetésre kerülő csoport beosztását, a tűzfegyverek számát, melyik gépbe, milyen anyag kerül. Kijelölik a vezérgépet, amelyen a bevetett egység parancsnoka foglal helyet, vele együtt van a megfigyelő, kijelölik a parancsnokhelyettest és a tartalék megfigyelőt, stb. Mire az eligazításnak vége van, már mindenki fel van szerelve ejtőernyős menetöltözetben, a csomagok a gépbe be vannak helyezve, a motorpróba megtörtént. A parancsnok beszállásra ad parancsot, lassan hajnalodik, a körvonalakat 100 méterről már ki lehet venni.

A vezérgép motorjai feldördülnek, kigördül a starthelyre, a kísérő gépek utána és felállnak a kötelék szerint. Elől a vezérgép, jobbra hátul a *jobbkísérő gép*, balra hátul a *balkísérő gép*. Összesen három géppel indulunk, ennyi erő elég a feladat végrehajtásához. En a csoportommal a jobbkísérőgépben foglalok helyet, velem van a tartalék megfigyelő is. A repülőgéprádiós már üzembe helyezte a repülőrádiót, fejhallgatója a fülén van, a pilóta figyeli a vezérgépet, a megfigyelő a térképet tanulmányozza. Az indító csapat lecsapja a zászlót, a vezérgép futni kezd, mi is indulunk, a balkísérő is. Egyszerre emelkedik mind a három gép a magasba. Előre megyek a megfigyelőhöz és egyszerre tanulmányozzuk a térképet, már kiszámította a repülési időt: 1 óra mulva ott leszünk.

A gépek mind magasabbra emelkednek, a magasságmérő 3000 métert mutat, egészen hideg van, fázom. Pedig jól fel vagyunk öltözve. Mindenki nyugodtan ül a helyén, senkin sem látszik az izgalom, valamennyien gyakorlott ugrók, öreg ejtőernyősök vagyunk. Az sem váltana ki különösebb izgalmat, ha ugrás után harcolni kellene. Majd csak lesz valahogy.

A gépek már 4000 méter magasan vannak, a hideg egészen kellemetlen kezd lenni, pedig az ajtók be vannak csukva. Mindenki a szerelvényét igazítja, az ejtőernyőjét ellenőrzi, most még van rá idő. Az órámra nézek: 10 perc mulva ott leszünk. A vezérgép hirtelen süllyedni kezd, a mi pilótánk is előrenyomja a kormányt, süllyedünk. A sebesség nagyobb lesz, érezni lehet a gép rázkódásából. Az eddig nyugodtan haladó gépet a levegő dobálni kezdi, még néhány perc van hátra. Az ugráshoz a gépek a kiugrás helye fölött egészen alacsonyra leszállanak, a motorok már le vannak fojtva, hogy a hang ne legyen áruló. Fél négy van, egészen világos van és sokkal melegebb. A vezérgép rakétajelzést ad, ez azt jelenti, hogy ki kell nyitni az ajtókat és felkészülni az ugrásra.

Intek a bajtársaimnak, mindenki feláll... kiveszik a kézikioldó fogantyuját... én is megfogom a kioldót és a nyitott ajtóba állok... újabb rakétajel... alig vagyunk 200 méteren. sebaj... előredülök... kiesem a gépből, számolok: egy, kettő, há-... és megrántom a fogantyút. Amikor a rántást kapom, már majdnem 100 méteren vagyok. Körülnézek, látom a parancsnok piros ernyőjét, most a csomagernyőimet keresem, azokat is megpillantom. Nem messze tőlem sárgálanak a hajnali szürkületben.

Ekkor lenézek a földre, a teremburáját neki: erős szél van és engem éppen egy kis erdőparcella fölé sodor. Gyorsan behúzom az ernyőm egyik szélét erősen, hogy a felületet kisebbítve hamarabb földet érjek, még mielőtt a szél az erdő fölé sodor. Hiába minden, későn vettem már észre a bajt, már hiába gyorsítom az esést. A fák gyorsan közelednek, most az a legfontosabb, hogy két fa közé essem, ezért teljesen nyugodtan tartom magam, nehogy az ernyőm kilendüljön. Most nem fogom a fejem felett a hevedert, hanem készen vagyok arra, hogyha kell, egy ágat elkapjak.

Még néhány méter... már látom, hogy nem sikerül a fát elkerülnöm... egy reccsenés... a legfelső ág letörött, de elég ereje volt ahhoz, hogy hanyatt dobjon... jól festek... fejjel lefelé esem tovább. Most hirtelen egy rántás, a lábam, mint egy ostorvég, lecsapódik... az ernyőkupola fennakadt a fa koronáján és én lógok a levegőben 4—5 méterre a földtől.

Kellemetlen helyzetben vagyok, de gyorsan kell cselekednem. Meghintáztatom magam, mindaddig, amíg egy ágat elérek, azon húzom magam a fa felé. Végre át tudom dobni a lábam rajta és ráfordulok az ágra. Az ernyő hevederjeit gyorsan kicsatolom, már szabad vagyok, csak éppen le kell másznom a fáról. Még néhányan estek rajtam kívül az erdőbe, már mind a földön is van.

Sietnek hozzám, mások a csomagokat keresik a füst után. Azok is megvannak hamar, kiszerelik ami szükséges. Gyülekezés nálam, amikor együtt van a csoportom, sietünk az egység parancsnokához.

Közben érdekes dolgokat tudunk meg. Egyik embernek nem nyílt ki a háternyője, de még idejében nyitotta a hazernyőt, később kisült, hogy a háternyő kioldóját — talán izgalmában — nem rántotta meg eléggé. Az egyik csomagernyő rosszul nyílt ki és az erős ütődés miatt a lőszer a ládákból kiömlött, de használható. A bal kísérő gépből később ugrottak ki, ezek most futhatnak vagy 200 métert, az egyik ejtőernyőst kiugráskor valami orrba vágta, vérző és dagadt orral, de mosolyogva közeledik.

Végre mind együtt vagyunk és a parancsnok körül gyülekezünk. A parancsnok egy domb mögé rejtőzve, magához inti az alparancsnokokat és előre mutat. A hajnali szürkületben 4—5 kilométerre rajzolódnak ki egy híd körvonalai...

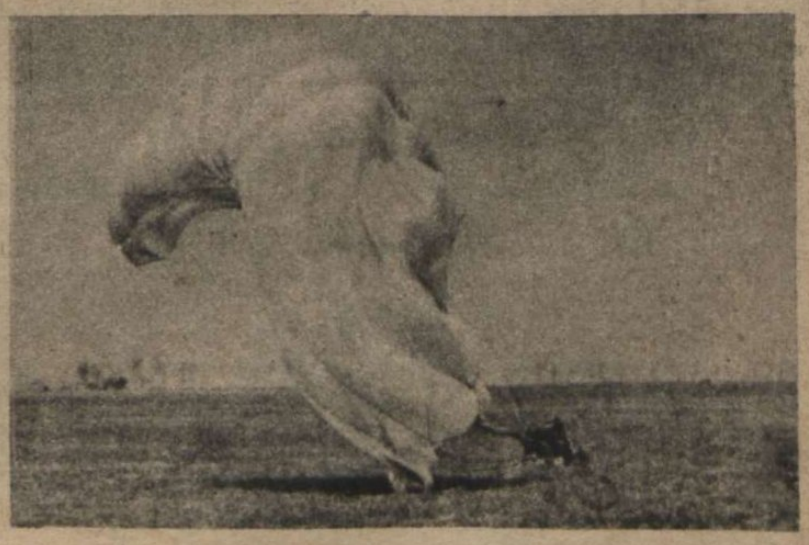

* Pataky Géza százados: „Ég és föld között" című most megjelent könyvéből.

1848 RÉGI MAGYAR VILÁG

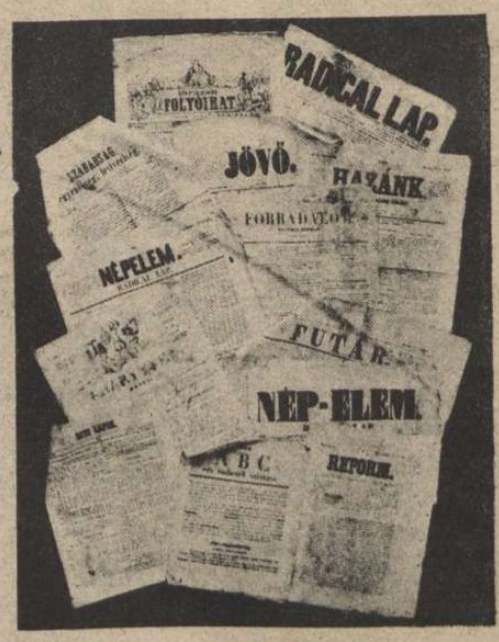

A márciusi ifjúság határozottan ellenzéki hangot állandósított nemzetünk nagyjai, — az első felelős magyar minisztérium tagjaival szemben. Lapjuk a *«Március 15»* az ifjúságot magában foglaló radikális párt lapja, sajtószemszögletből nézve elárulja, hogy szerkesztői tudnak írni. Élénken és ötletesen forgatják a tollat, írásuk a mai színvonal szerint is megállná a helyét, abban az időben pedig e téren egymagukban előbbre voltak, mint az összes polgári lapok együtt. Roppant hatású ellenzéki erőtöbblet volt ez, megerősítve azt a szabályt, hogy az ellenzéki elv, — okos vagy oktalan felépítésű legyen is — ha kitűnő írótollakon keresztül szólal meg, még a legjózanabb ellenvéleményt is könnyen lehengerli. Az 1918-as összeomlást is nagy mértékben írhatjuk a kitűnő zsidó tollforgatók terhére. Az 1849-es összeomlás ebben is ismétli a kettő közötti kísérteties hasonlóságot. *A különbség csak az, hogy a 48-as jó tollforgató ellenzék jóhiszemű képzelődő volt.*

Amikor pedig, írás szempontjából, figyelmünk a cikkíró személyek iránt is felkeltődött, — *a kor szokása szerint minden cikk névtelenül jelent meg, s ez alól alig volt kivétel,* — magában a radikális párt vezetőségében keressük a cikkíró névteleneket. S így igen nagy meglepetésekre bukkanunk.

A radikális párt elnöke *gróf Teleki László volt.* Alelnökei *Fényes Elek*, a kitűnő statisztikus, és *Vörösmarty Mihály.* A 60 tagú választmányból csak mutatóba közöljük a történelmileg is ismert nagy neveket: *Bajza József, Csányi László, Garai János, Gorove István, Irányi Dániel, Irányi József, Jókai Mór, Nyári Pál, Perczel Móric, Petőfi Sándor, Podmaniczky Frigyes, Rádai Gedeon. — Egy zsidójuk is volt, Rosenfeld névvel . . .*

Ez utóbbi névtelentől eltekintve, mind csupa tiszteletre méltó kultúrember, *a gyakorlati érzék hiányával megterhelve.* S ha most hozzávesszük, hogy a politika, — elméleti szellemiségétől eltekintve, — *a leggyakorlatibb gondolkodási és cselekvési terep, előttünk áll a tragikus nemzeti társadalmi kép, a gyakorlatiság nélkül gondolkodó választékos kultúrszellemek hatásos vezetése mellett.*

Egy bizonyos, hogy a polgári lapok gyengébb tollú íróinak beállításában közelről látjuk az eseményeket, míg az ellenzéki tollakból a szereplő személyeket, *a történelmi színpadon forgó embert ismerjük meg jobban.*

Az írásokban nagyon sokszor érzünk olyan ötletet, mely egészen Jókai tollára emlékeztet, mint ahogyan egészen jókaias ez a kis karcolat is, mely *a budavári utcai csatáról* e sorokkal kezdődik:

«Allah nagy és hatalmas! Megbünteti a hitetleneket és megvigasztalja a hívőket. Mondja az Alkorán: Mikoron írnának 1848-ban 9-ik május, este összegyülekezett a népség a budai háromlófarkas Basának az ő kvártélya előtt. Jött pediglen a népség a Basának az ő tiszteletére, amint illik. De a Janicsárok és Spáhik a hitetlen pogánynak a parancsolatjára leshelyükről előrohanva az *igazhitűeket kegyetlenül megdézsmálták . . .*»

Ha ez netalán csakugyan Jókai tolla, ez esetben gyanús, hogy a *«Pediglen»* aláírású hosszabb-rövidebb csipkelődések is tőle származnak, mert az is lehet, hogy a fenti sorokban leírt pediglen szó tetszett meg állandó álnévnek.

Az alábbi beszámoló pedig, jól megírt élénkségével még most is *mély magyar meghatottságokat kelt bennünk,* ha csipkelődésnek készült is annak idején. Egy szabadtéri népgyűlés küldöttséget küld a miniszterelnökhöz. Ez az előzmény:

«Egy szemtanutól a következő jegyzeteket vettük.

A küldöttek a gyűlésből *Batthyányi Lajos* szállására menvén, azonnal bejelentettek. A miniszterelnök azt kívánta tudni, ha vajjon a küldöttek csak az elnökkel vagy az egész minisztériummal akarnak szólani. A küldöttek, — kik egyébként egyenkint, a vöröstollasságig, a demokrata párthoz tartoztak, (külön más demokrata párt nem volt, ez a jelölés radikális pártot jelent) ugyancsak kaptak az alkalmon.

Hogyne! Hisz ez gyönyörűséges jog, valódi királyi kényelem, a minisztereket a két város különböző pontjairól összerebbenteni.

Ki szalasztana el egy ily pompás prezentirozást? Ki nem akarná őket egyszerre egy csoportban látni?

A városban lovas legények küldettek szét *s egy óra mulva a tanács teljes számban jelent meg.*

Egykorú könyomat után. Gr. Andrássy Manó rajza

Táncsics. Teleki László. Schodelné. Madarász. Nyáry Pál. Perczel. Pálffy Albert.

MAGYAR TORZKÉP. A belső politikai viszonyokra vonatkozik.

Addig a küldöttek *Kuthi* Lajos és *Korponai* miniszteriális hivatalnokok szobájában viccelgetének és havannázgatának.

Felmenve a küldöttek Batthyányi Lajos elfogadó szalónjába, a miniszterek a küldöttek elébe jöttek.

Egy sorban állottak *Batthyáni, Széchenyi, Deák, Klauzál és Eötvös.*

Szemere, mintegy sejtve, hogy kifelé áll a rúdja, nem jött be a glédába.

Kossuth téli felső öltönybe takarózva egy pamlagon maradt. Amennyire kivehető volt, *szenvedő állapotban lehetett...*

A kabinetben kerek asztal körül bársony karszékek álltak. Az asztalon néhány rőpiratka, a *Pester Zeitung, Pesti Divatlap* és a *Március 15*-e. Tán ez utóbbit akarná a minisztérium ezentúl evangéliumnak elfogadni?...

Batthyáni Lajos szokott szorgalmas toilettben. *Széchenyi* a kipödrött szempillákon kívül angolosan, *Eötvös* csinosan, *Deák* és *Klauzál* táblabírósan.

Szemerét kevésbbé lehetett látni, csak úgy a többiek vállán keresztül.

A szoba úrias és elegáns. A falakon arany rámákban Napoleon történetéből különféle réztáblák. (Rézmetszetek.)

A dologra már! — kiált itt ránk némely olvasó. — *Halljuk már, mit beszéltek a miniszterek!* Az a fő dolog.

Polgártársak! Egy óráig beszéltek, de mindent oly általánosságban, hogy abból bajos volt egy szó újat kihalászni.»

Ez a vége a cikknek . . .

Kossuth Lajos beteg volt. Ezt az orvosa külön tudtul adta a közönségnek:

«Kossuth Lajos miniszter úr, mint tudják, folyton a legfárasztóbb eszmemunkával foglalkozván s főleg utóbbi országgyűlés alatt szónoki tehetsége is oly tetemesen igénybe vétetvén, ebbeli szertelen önnfeláldozása miatt nemcsak *hosszas ideig vért pökött, de általán egész testi szervezete oly aggasztó kimerülésig jutott, hogy ha csak jelen, mód felett súlyos foglalkozásival egy időre föl nem hagy, tökéletes felépüléséről szinte kétségeskedem . . .»*

A felszólítás további része azt hangoztatja, hogy a közönség *hagyjon már fe. Kossuth örökös zaklatásával.* Aláírva *Dr. Obonyai,* házi orvos.

A *Március 15* ellenzékieskedése annyira nem tetszett az országnak, hogy a vidéki kaszinók kezdik a lapot sorra kitiltani olvasótermeikből. Az *egri kaszinó* méltatlankodó feliratot küldött a szerkesztőségbe és azt kívánta, hogy azt a lap tegye közzé. *A lap öt sorban visszaüzente, hogy 10 forintért leközli az írást a hirdetési rovatban. Erre a kaszinó beküldte a 10 forintot.* Az ellenírás *így megjelent* egy egész oldalt elfoglalva, *«Hirdetés»* cím alatt. Belőle a lényeges pár sor:

«A Március 15 cikkei által már nemcsak egyes hazafiak egyénisége, hanem magának a kormánynak testülete is arra hivatik fel, miként magát a radikál párt tagjává nyiltan vallja be és így nem az összes nemzet kormánya többé, hanem a még eddig hazánkban szabályozott színeket sem viselő, de politikai hitvallásra is ösmeretlen párt főnökévé vállalkozzék, különben tőle nem tudni, kinek bizalma megtagadtatni fog. Ezeknek tapasztalása bennünk a legjogszerűbb hazafiúi indignációt méltán felébreszté *és így teljes mértékben ellenszenvünket fel is idézé...»*

«Aláírva: Cselei Sándor elnöklő felügyelő.

Budapesten pedig aláírásokat gyüjtenek *a minisztérium iránt bizalmat szavazó ívre.* Ezt így méltatja a *Március 15.*

«Tegnapelőtt óta bizonyos ívek keringenek, melyre némelyek mentől több aláírókat akarnak megnyerni. *Ennél valami nevetségesebbet nem is képzelhetünk . . .* Mert írják oda magukat legtöbben, először is az aláírás semmi kötelezettséget nem foglal magában, de nem is védegylet, hogy az aláíráskor egy huszast kellene letenni . . . Mások aláírják, mert a miniszterium egyes tagjait mint derék becsületes és buzgó hazafinak tudja, némelyek elégnek tartják Kossuth nevét. Nem hiányzanak, kik ezen, — kitűnőleg a pesti ifjúság ellen intézett — fellépésben, *régi reményeiket, a zsidók kiüzetését, látják teljesedéshez közeledni...»*

Erről tovább így ír a lap:

«Ismerjük, hogy minő befolyásnak van kitéve a nép. Tudjuk, hogy régen lappang egy bizonyos osztálynál a terv, hogy innen Pestről a magyar ifjúság kiűzessék. *Ah mily gyönyörű látvány lesz, midőn a zsidókat kergető nép itt a magyar ifjúságot az utcákon űzni fogja . . .»*

«A miniszterium, midőn az így-amúgy békétlenkedő ifjúságot elhagyja s szövetkezik az idegen elemmel, rövid időn meg fogja látni, kiket hagyott el. Néhány nap mulva tessék csak ezen aláírókat egyenkint fegyverre szólítani. Várhatják majd, míg azok magukat mutatni fogják.»

A «Pediglen» álnevű tollnak egy pár soros aprósága:

«Egy kassai ember rettenetesen nekünk rugtat s azt kérdi, hogy merünk mi politizálni, *mi, kik eddig novellairók voltunk?* Szabad legyen egész szerénységgel azon kassai emberhez viszont egy kérdéssel járulnunk. *Hát ön hogy mer politizáini, ki, — követem alássan, — táblabiró? . . .»*

Az augsburgi *Allgemeine Zeitung* cikkét leközlik. Belőle pár sor:

«Magyarország elszakadása Ausztriától ez utóbbit mindenesetre semmivé teszi, de amellett annélkül, hogy Magyarország ezáltal valamit nyerne. Mert Ausztrián kívül senkit e világon nem érdekel azon kérdés, hogy fennálljon-e Magyarország vagy sem . . .»

Bécsből az udvar elmenekült Insbruckba:

«Bécs császár nélkül holt város.

Azt mondják, hogy a márciusi napok után 31 főrendű család költözött ki. A Graben kövezetei közül fű fog kinőni. Ezt tudja a bécsi nép, azért most már mindenfelé jajgatnak. A kereskedők és iparosok óbégatnak, átkozzák az új rendszert, *a nyert alkotmányos jogokat ostobaságnak mondják,* — szóval gyönyörűen készül az út, melyen a régi rendszer minden következményében vissza fog jönni.»

A *pesti polgári hangulatra* jellemző egy ellesett beszélgetés, melyet egy *Koller Ferenc* nevű volt pestvárosi tanácsnok, és pesti országgyűlési képviselő folytatott a barátjával:

«— Hogy tetszik önnek az újságírás a sajtószabadság óta? Koller: Émelygeti a gyomrom, ha rágondolok. Egy betűt sem olvashatok azóta. Kérdés: Hát a miniszterium? Koller: Nevetséges. A mostani nemsokára meg fog bukni s azután újra átalakuland a márciusi gyerekekből. Természetes, hogy ezek igen rövid ideig fognak élni, s aztán ismét mi fogjuk átvenni az előbbi kormányt, hiszen ez nem is lehet másként . . .»

Minthogy ez a beszélgetés névvel közöltetett, Koller úr másnap helyesbített. Úgy mondta: *«Ha a mostani miniszterium a köztársasági párt által idő előtt megbukik, könnyen visszatérhet az előbbi slendrián kormányzat . . .»*

Így veszekedtek Pesten és Budán a jó urak 1848 első negyedének végén s fogalmuk sem volt a magyarság egén feltorlódó viharról . . .

A MODERN ARHIMÉDÉSZ

— Mutassatok nekem egy szilárd pontot a földön és én akkor megcsinálom a második arcvonalat...

MIT LEHESSEN TUDNI?..

Sztalin: *Hát nem kár a gyönyörű szép, rengeteg gépünkért?*

Timosenko: *...Azért úgy estükben agyonüthetnek nehány németet...*

MOSZKVÁBAN RÖPCÉDULÁT GYÁRTANAK:

— Csak írja nyugodtan elvtárs, hogy egy szálig színmagyarok vagyunk, mert az orrunkat úgysem mellékeljük a röpcédulákhoz...

TOBRUKNÁL ÚJRA GYŐZTEK AZ ANGOLOK

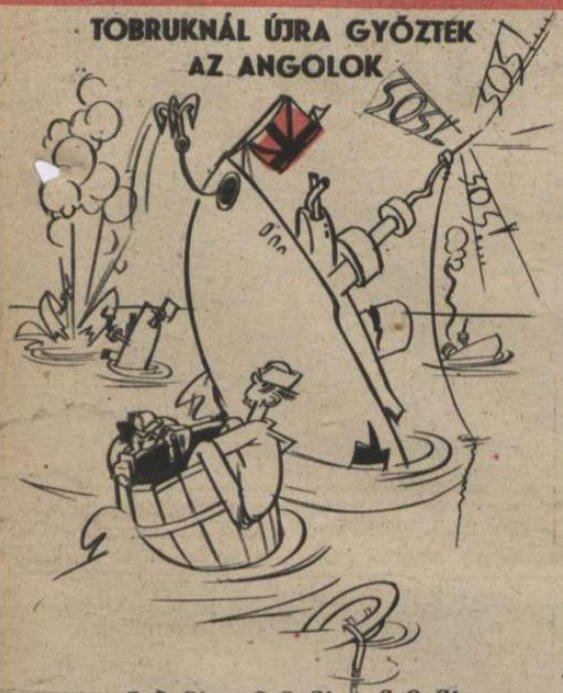

S.O.S!... S.O.S!... S.O.S!... S.O.S!...

A FÉLREÉRTETT JAPÁN PLAKÁT...

(Japán híres figyelmeztetése: «*Ne lásd, ne halljad, ne add tovább az ellenséges propagandát!*)

ATTÓL FÜGG, HOGY HONNAN NÉZZÜK

Aladár: *Valami lakáshiányról panaszkodott egy szegény rokonom, kérlekalássan...*

Bernát: *Nem lehet komoly. Az én rokonaim nem panaszkodtak...*

ÉSZAKIRORSZÁGBAN

— «Látjátok milyen erős Anglia?...»

MADAGASZKÁRI PARTRASZÁLLÁS

— Itt biztosan győzünk. Egy lelket sem látok a környéken...

A MURMANSZKI KIKÖTŐBEN:

Beérkezik az angolszász segítség...

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 139-926. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fillér. Cseh számla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

HADIFOGOLY-TÁBOR a sztalingrádi front mögött. Mint a hangyaboly, nyüzsög az óriás tömeg, amelyet csak a levegőből lehet áttekinteni.

ÖMLIK ÁLLANDÓAN az új foglyok serege s bővül a tábor. Az embertömeg felső része a képen, már erdőnek látszik. Az ujonnan érkező fogolyoszlopok lekanyarodnak egy új tábor felé. Vert vörös hadseregek költöznek át, a tengelyhatalmak arcvonala mögé...

A lapot küldi: .....

Cím: .....

Tábori posta szám: .....